

БИР ЙИЛДА ҚАНЧА ОДАМ ВАФОТ ЭТАПТИ?
Муносабат | 3 с

РЕГЛАМЕНТСИЗ ИШЛАЁТГАН «КИЧИК ПАРЛАМЕНТ»
Менда таклиф бор | 3 с

ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИНИ ҚОҒОЗДА ЭМАС, АМАЛДА ТАЪМИНЛАЙМИЗ 4

INSON O'ZGARSA - JAMIYAT O'ZGARADI

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНING ИЖТИМОЙ-СИЕСИЙ ГАЗЕТАСИ

milliy tiklanish

№ 45-46 (1096) 2020 йил 25 ноябрь, чоршанба

1995 йил 10 июндан чиқа бошлаган www.mt.uz / mtiklanish@mail.ru / mtiklanish@bk.ru

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 24 ноябрь куни ҳудудларда тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар натижадорлиги ҳамда хизматлар ва сервис соҳасини ривожлантиришга қаратилган устувор вазифалар муҳокамасига бағишланган видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтди. Маълумки, йил бошида ҳар бир вилоят, туман ва шаҳар ҳокими халққа мурожаат қилиб, тадбиркорликни ривожлантириш бўйича аниқ режаларини белгилаб олган эди. Уларни амалга ошириш мақсадида, бу йилги мураккаб синовларга қарамадан, бизнесни қўллаб-қувватлаш учун етарли ресурслар ажратилиб, барча зарур шароитлар яратилди.

Давоми 2-бетда

ҲОКИМЛАР ЖИСОБОТИ

МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАРДА МУҲОКАМА ҚИЛИНАДИ

РИВОЖЛАНИШДАН ОРҚАДА ҚОЛАЁТГАН 22 ТА ТУМАН УЧУН ИНВЕСТИЦИЯ ДАСТУРИ ДОИРАСИДА 264 МИЛЛИАРД СЎМ. БОШҚА ҲУДУДЛАР УЧУН ҚУШИМЧА ТАРЗДА 736 МИЛЛИАРД СЎМ ЙўНАЛТИРИЛАДИ.

Хитой вакцинасининг текширув жараёни бошланди

Жорий йилнинг 21 октябрь куни Инновацион ривожланиш вазирлиги коронавирусга қарши рекомбинант вакцинанинг клиник синовларини Ўзбекистонда ташкил этиш масаласи бўйича Хитой Фанлар Академияси Микробиология институти ва «Anhui Zhifei Longcom Biopharmaceutical» компанияси вакиллари билан музокаралар ўтказган эди.

2020 йил 19 ноябрь куни Инновацион ривожланиш вазирлигининг Илгор технологиялар маркази томонидан сифат назорати текширувларини ўтказиш учун тақдим қилинган вакцина, плацебо намуналари ва тегишли стандартлар ҳамда реагентлар Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги ҳузуридаги Давлат маркази томонидан қабул қилинди.

Давоми 3-бетда

Олимларимиз Булғор ислом академияси докторантларига сабоқ бермоқда

Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази ходимлари Татаристондаги Булғор ислом академияси магистр ва докторантлари учун «Марказий Осиёда ислом таълимоти» мавзuida ўқув курсини ўтмоқда.

Марказ ахборот хизматининг маълум қилишича, 23-27 ноябрь кунларига мўлжалланган курс машғулотлари Zoom видеоконференция дастури орқали олиб борилмоқда.

Кеча ўқув курсининг бошланишида Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази ва Булғор ислом академияси раҳбарияти икки муассаса ўртасида имзоланган ўзаро англашув меморандумига мувофиқ ташкил этилган мазкур тадбир муқаддас ислом дини ривожиди Мовароуннаҳрда камол топган буюк аллома ва муҳаддислар, диний уламолар илмий меросининг ўрни ва аҳамиятини чуқур тадқиқ этишга хизмат қилишини таъкидлади.

Давоми 3-бетда

«2021 ЙИЛ УЧУН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ БИРИНЧИ ЎҚИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ»

2020 йил 24 ноябрь куни Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда депутатлар «2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетини тўғрисида»ги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда кўриб чиқдилар. Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Арипов иштирок этди. Парламент аъзоларига қонун лойиҳаси билан бирга 2022-2023 йилларда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий йўналишлари прогнози ҳам тақдим этилди.

Давоми 2-бетда

5 **БИЗГА БЕРГАН ВАЪДАЛАРИ ЭСДАН ЧИҚМАС...**

4 **ВАЗИРЛИК КЕКСАЛАР ДУОСИНИ ОЛДИ**

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Умида Раҳмонова:

«МЕН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ»ГА ОБУНА БЎЛДИМ!»

Давоми 3-бетда

ВАТАНИМИЗ БАЙРОҒИ – ФАХРИМИЗ, ҒУРУРИМИЗ! 8

ОДИЛ СУД
Унинг ОДИЛлиги ҚОҒОЗЛАРДА...МИ? 6

Тадбиркорлик фаолияти учун яратилган имтиёзлар натижасида 10 ойда 78 мингта корхона ташкил этилган. Хусусан, Ховос туманидаги янги кичик саноат зонасида 7 та лойиҳа натижасида 500 та иш ўрни яратилган. Умуман, туманда жами 170 та янги корхона очилган.

(Бошланғичи 1-бетда)

ТАДБИРКОРЛИКНИ ВА ХИЗМАТЛАР СОҲАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Йиғилишда ҳокимлар ва сектор раҳбарларининг асосий вазифаси ва зиммасига олган мажбурияти – янги иш ўринлари яратиш, эҳтиёжманд оилаларни «темир дафтар»дан чиқариш борасидаги ишлар натижадорлиги кўриб чиқилди.

Масалан, Сирдарё вилоятида 10 ойда 12 мингта доимий иш ўрни ташкил этилган. Натижада «темир дафтар»га киритилган ишсиз фуқароларнинг қарийб 90 фоизи бандлиги таъминланган. Худди шундай, Қашқадарё вилоятининг Қарши шаҳри ва Китоб тумани, Навоий вилоятининг Қизилтепа, Учқудуқ, Навбахор туманлари ва Зарафшон шаҳрида кўп иш ўрни яратилгани қайд этилди. Шу билан бирга, бу борада аҳвол қониқарсиз бўлган туманлардаги сусткашликлар кўрсатиб ўтилди.

– Ҳар бир ҳудудда тадбиркорликни ривожлантиришнинг катта ресурслари бор. Фақат уни ишга солиш керак. Худуд раҳбарлари ҳар кун бу ҳақда ўйлаши ва изланиши лозим, – деди давлатимиз раҳбари.

Мазкур йилда оилавий тадбиркорлик дастурлари доирасида жами 4 триллион сўм ажратиш белгиланган эди. Лекин йил давомида қўшимча маблағлар ҳам йўналтирилди, аҳоли ва тадбиркорларга жами 5,2 триллион сўм имтиёзли кредитлар берилди.

Йиғилишда ушбу маблағларнинг самарадорлиги таҳлил қилинди. Мисол учун, Шовот туманида 26 миллиард сўм оилавий кредит ажратилиб, бир ярим мингта иш жойи яратилган. Яъни, 1 миллиард сўм кредитга 56 та янги иш ўрни тўғри келган.

Бу кўрсаткич Қўшраббатда 57 та, Музраббатда 49 тани ташкил этган.

Бугунги кунда тадбиркор-

ларнинг қарийб 1 триллион сўмлик янги лойиҳалари учун кредитларга талаби борлиги қайд этилди. Молия вазирлигига янги жалб этилган еврооблигация маблағларидан 1 триллион сўмни Халқ банки, «Микрокредитбанк» ва «Агробанк»ка оилавий тадбиркорлик дастурлари учун ресурс сифатида жойлаштириш вазифаси қўйилди.

Халқ банкига хотин-қизлар тадбиркорлиги учун лойиҳалар тайёрлаб, уларга ўз бизнесини йўлга қўйишни ўргатиш топшириги берилди. Бунда банк ходимлари аёллар билан мижозбай, маҳаллабай, туманбай бевосита ишлаши зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Тадбиркорлик фаолияти учун яратилган имтиёзлар натижасида 10 ойда 78 мингта корхона ташкил этилган. Хусусан, Ховос туманидаги янги кичик саноат зонасида 7 та лойиҳа натижасида 500 та иш ўрни яратилган. Умуман, туманда жами 170 та янги корхона очилган.

Езёвон, Учтепа, Шофиркон ва Бекобод туманларида тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича ишлар танқид қилинди. Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлигига бундай жойларда тадбиркорларга ҳар томонлама кўмак бериш бўйича «бизнес-патронаж» тизимини йўлга қўйиш топширилди.

Пандемия даврида вақтинча ишламай турган 96 мингта корхона ўз фаолиятини тиклагани қайд этилиб, қолган бизнес субъектларига ҳам бу борада кўмаклашиш мумкинлиги таъкидланди.

Худудларда тадбиркорларни ер масаласи кўп қийнаётгани, бу борада қўллаб-қувватлаш бўлаётгани кўрсатиб ўтилди.

Йиғилишда жойларда ин-

фратузилмани яхшилаш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Ривожланишдан орқада қолаётган 22 та туман учун инвестиция дастури доирасида 264 миллиард сўм, бошқа ҳудудлар учун қўшимча 736 миллиард сўм йўналтирилиши қайд этилди.

Иш ўринлари ташкил этиш, тадбиркорлар муаммоларини ҳал қилиш ва уларни қўллаб-қувватлаш борасида ўзибўларчиликка йўл қўйган Бухоро, Жондор ва Сирдарё туман ҳокимларини лавозимдан озод этиш масаласи қўйилди.

Тадбиркорликни ривожлантириш бўйича ҳокимларнинг ҳисоботини маҳаллий кенгашларда муҳокама қилиб, фаолиятига баҳо бериш, шунингдек, 2021 йил учун аниқ режаларни белгилаш мумкинлиги таъкидланди.

Хизматлар иқтисодиётининг муҳим қисми. Дунёда сервис соҳасининг ялпи ички маҳсулотдаги улуши ўртача 61 фоизни ташкил этади. Мамлакатимизда бу кўрсаткич 36 фоиздир. Лекин 86 фоиз қўшилган қиймат шу соҳада яратилади.

Қорақалпоғистон, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарёда аҳоли жон бошига хизматлар ҳажми мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан 2 баробар паст.

Йиғилишда бу соҳада захиралар кўпчилиги таъкидланиб, ҳудудларда хизматлар ва сервис соҳасини ривожлантириш келгуси йилги устувор йўналиш этиб белгиланди.

Авалло, йўл бўйи инфратузилмасини яхшилаш орқали 700 миллиард сўмлик қўшимча хизматлар яратиш имкони борлиги таъкидланди. Жумладан, 150 дан ортиқ туман ва шаҳардан ўтайдиган 10 минг километр йўлда 400 дан зиёд йирик сервис объекти учун эҳтиёж мавжуд.

Шундан келиб чиқиб, мутасаддиларга Тошкент – Ан-

джон, Тошкент – Термиз ҳамда Самарқанд – Нукус халқаро йўллари ёқасида савдо ва хизмат кўрсатиш объекти ташкил этиш, янги иш ўринларини кўпайтириш бўйича топшириқлар берилди.

Инвесторлар иштирокида истироҳат боғлари ҳамда хиёбонларнинг бир қисмида енгил конструкцияли савдо, умумий оқатланиш ва кўнгилочар объектлар ташкил этиш, таълим, маданият, спорт ва соғлиқни сақлаш объектиларининг бўш турган қисмини тадбиркорларга бериш орқали ҳам кўплаб хизматларни йўлга қўйиш мумкин.

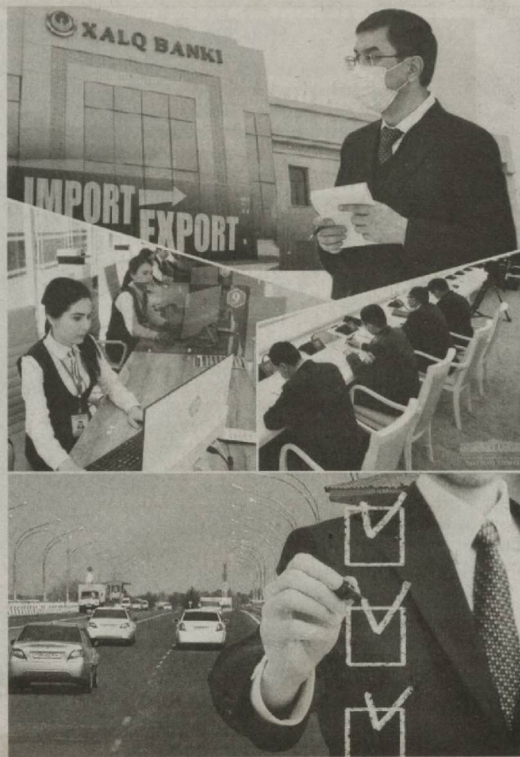
Тадбиркорларни жалб қилган ҳолда спорт объекти куриш учун келгуси йилда 500 миллиард сўм кредит ажратилиши белгиланди.

Бугунги кунда агросаноат тармоғи изчил ривожланиб, замонавий иссиқхоналар, интенсив боғлар ва чорвачилик хўжаликлари учун агроном, зоотехник, ветеринар, ўсимликларни химоса қилиш, уруғчилик бўйича мутахассисларга талаб ошиб бормоқда. Шу боис соҳада замонавий хизматлар кўламини кенгайтириш, хорижий мутахассисларни жалб қилиб, амалий ўқув курслари ташкил этиш зарурлиги таъкидланди.

Транспорт соҳаси хизматларда энг юқори улушга эга. Бу борада аҳолининг энг кўп норозилигига сабаб бўлаётган жамоат транспорти бўйича Тошкент шаҳрида янги тизим жорий этилмоқда.

Транспорт вазирлигига хорижий экспертларни жалб қилган ҳолда Нукус шаҳри, вилоятлар маркази ва йирик шаҳарларда ҳам жамоат транспорти тизимини ривожлантириш бўйича кўрсатма берилди.

Хизмат кўрсатиш соҳасини қўллаб-қувватлаш масалалари ҳам эътибор қаратилди. Жумладан, хизматлар бўйича

йиллик тушуми 1 миллиард сўмдан кам бўлган тадбиркорлар учун қўшилган қиймат солиғини чорак якуни бўйича бўлаётган жамоат транспорти бўйича Тошкент шаҳрида янги тизим жорий этилмоқда.

Транспорт соҳаси хизматларда энг юқори улушга эга. Бу борада аҳолининг энг кўп норозилигига сабаб бўлаётган жамоат транспорти бўйича Тошкент шаҳрида янги тизим жорий этилмоқда.

сўм айланма маблағ қолади. Мутасадди вазирликларга шу бўйича кўрсатмалар берилди.

Умуман, ҳар бир вилоят, туман ва шаҳар ҳокими ўз ҳудудда хизматлар соҳасини ривожлантириш дастурини тузиб, сўзсиз амалга ошириши кераклиги белгиланди. Бу борада намунавий лойиҳалар ишлаб чиқиб, молиялаштиришга кўмаклашиш учун тижорат банклари ҳудудларга бриктирилди. Барча туманлар кесимида аниқ вазифаларни ўз ичига олган ҳукумат қарори қабул қилиш вазифаси қўйилди.

Ў.А.

Олий Мажлисида

ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ БИРИНЧИ ЎҚИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

(Бошланғичи 1-бетда)

Йиғилишда қонун ташаббуси субъектлари сифатида иштирок этган Молия вазирлиги ва бошқа вазирлик ҳамда идора раҳбарлари қонун лойиҳасининг мазмун-моҳияти ҳамда концепциясига тўхталиб ўтилди.

Парламентга тақдим этилган қонун лойиҳаси макроиқтисодий сиёсатнинг 2021 йил учун асосий йўналиш ва кўрсаткичлари келгуси йилда ҳам коронавирус пандемияси давом этиши эҳтимоли борлигидан келиб чиқиб шакллантирилган. Бунда асосий эътибор макроиқтисодий барқарорликни сақлаб қолишга, яъни ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши кейинги йилларда унинг ижобий динамикасини сақлаб қолган ҳолда, 5,1 фоиз миқдорда бўлиши назарда тутилмоқда. Хусусан, саноат ишлаб чиқариши ҳажми 5,8 фоиз, қурилишда 6,5 фоиз, қишлоқ хўжалигида 2,7 фоиз ва хизматлар соҳасида 6,4 фоиз кўпайиши назарда тутилмоқда.

2021 йилда мамлакатнинг ялпи ички маҳсулоти 688,9

триллион сўмни, Давлат бюджети даромадлари 147 триллион сўм ёки ялпи ички маҳсулотга нисбатан 21,3 фоиз даражасида бўлиши кутилмоқда.

Давлат бюджетининг харажатлари эса, 165,7 триллион сўмни ташкил этади. Бу 2020 йилдаги нисбатан 24,0 фоизга кўп бўлиб, бунда Давлат бюджет харажатларининг ярмидан ортиги ижтимоий соҳаларга йўналтирилади.

Қонун лойиҳасида бюджет соҳасига оид қатор ўзгаришлар назарда тутилмоқда. Хусусан, Вазирлар Маҳкамасига коронавирус пандемияси даврида биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчи учун республика бюджетидан объектиларни лойиҳалаштириш, қуриш (реконструкция қилиш) ва жиҳозлаш учун капитал қўйилмаларга ажратилган маблағларни бошқа биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчига ўтказиш ваколати берилмоқда. Шунингдек, маҳаллий ҳокимликларга юқори ту-

рувчи бюджетлардан ажратилиш режалаштирилган бюджетларро трансфертлар миқдорларини инobatга олиб, тегишли маҳаллий бюджетлар лойиҳалари баланслигини таъминлаган ҳолда навбатдаги йил учун тегишли маҳаллий бюджетларнинг даромадлар ва харажатлар прогнозларига тенг миқдорда ўзгаришлар киритиш ҳуқуқи тақдим этилмоқда.

Бюджет жараёни шаффофлигини янада ошириш мақсадида, Давлат бюджети ижросига доир маълумотлар вазирлик ва идоралар

томонидан ўзларининг расмий веб-сайтларида эълон қилинмаган тақдирда тегишли вазирлик ва идораларнинг масъул раҳбар ходимлари га жарима қўллаш тақлиф қилинмоқда.

2021 йилда бюджет харажатларида таълим соҳасида Давлат дастурларини амалга ошириш харажатларига салкам 2,2 триллион сўм, шу жумладан, илк бор чин етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни уй-жой билан таъминлаш харажатлари учун 30 миллиард сўм маблағ ажратиш кўзда тутилмоқда.

Яна бир муҳим жиҳат: нодавлат мактабгача таълим муассасалари тармоғи кенгайганини инobatга олган ҳолда Давлат бюджетидан нодавлат мактабгача таълим муассасаларига 600 миллиард сўм, яъни жорий йилга нисбатан 2 баробар кўп субсидиялар ажратиш режалаштирилмоқда.

Мажлисида Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси раиси Ш.Назаровнинг қўшимча маълумоти ҳам эшитилди.

Халқ вакилларининг Давлат бюджети лойиҳаси юза-

та эътибор қаратилаётгани, Ўзбекистоннинг бугуни эмас, эртанги фаровон келажагини таъминлаш мақсади билан боғлиқ. Шундай экан, мактабларимизда таълим-тарбия бериш жараёнида муаммолар бўлмастлиги лозим.

Аммо ўрганишлардан маълум бўлдики, бугун 10 мингта мактабнинг 3 мингтасида ошхона йўқ. Борларида ҳам шароит талаб даражасида эмас.

Шу сабабли, давлат-хусусий шерикчилик асосида барча мактабларда ошхоналар фаолиятини йўлга қўйиш, 1-5 синф ўқувчиларига эса бепул

енгил тушлик берилишини, шунингдек, бу фаолият мактабларда кам даромад беришини эътиборга олиб, ошхоналарга хизмат кўрсатадиган тадбиркорларга имтиёзлар кўзда тутилишини тақлиф қиламиз.

– Сўнгги йилларда мактабгача таълим соҳасида ҳам муҳим ўзгаришлар амалга оширилмоқда, – дея сўзини давом эттирди А.Қодиров фракциянинг иккинчи тақлиф ҳақида гапириб. – Юртимизда замонавий талаблар асосида янги мактабгача таълим муассасалари бунёд этилмоқда, мавжудлари эса

таъмирланмоқда. Булардан кўзланган мақсад боғча ёшидаги болалар қамровини шу йилнинг ўзида 60 фоизга етказишдир. Бу жуда яхши, албатта. Лекин замонавий муассасалар қурилаётган бир пайтда мактабгача таълим тизими педагоглари мавқеини кўтариш, уларнинг иш ҳақларини ошириш масаласини ҳам жиддий ўйлашимиз лозим.

Алишер Қодиров «Эл-юрт умиди» фонди фаолиятига ҳам тўхтади. Унинг таъкидлашича, ушбу тузилма Президентимиз ташаббуси билан мамлакатимизга қисқа

муддатларда етук кадрлар етказиб бериш ниятида ташкил қилинган. Аммо фонд етарли даражада молиялаштирилмас экан, мақсадларга эришиб бўлмайди, – деди А.Қодиров.

Масалан, Қозғистоннинг «Бўлажак» фондининг йиллик бюджети 100 млн.долларни ташкил этмоқда ва ушбу тузилма ўз олдига 16 мингга яқин давлат хизматчисини тайёрлаш вазифасини қўйган. Президентимиз таъкидлаганларидек: «Пул топамиз. Инвестицияларни жалб этамиз. Иқтисодиётимизни, албатта ривожлантираемиз.

Лекин шу меҳнатларимизни қадрлайдиган авлодни тарбиялай олмасак, қилган меҳнатларимиз беҳудага кетади», – дея сўзини якунлади фракция етакчиси.

Таъкидлаш лозим, ушбу тақлифларга муносабат билдирган ҳукумат вакили «Миллий тикланиш» демократик партияси фракцияси томонидан ўринли ва асосли тақлифлар билдирилганини эътироф этиб, улар инobatга олинишини маълум қилди.

Равшан МАҲМУДОВ,
«Milliy tiklanish»нинг
парламентдаги мухбири

Ў.А.

Кимки бахт-иқболли, солиҳ кишиларнинг
этагига ёпишса, у албатта муроду мақсадига
эришиб, хайру барака топар.

Маҳмуд аз-Замашарий

РЕГЛАМЕНТСИЗ ИШЛАётган «КИЧИК парламент»

Айни пайтда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар ишини ташкил этиш Олий Мажлис Сенати томонидан тасдиқланган халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашнинг намунавий регламенти билан тартибга солинмоқда.

Аммо барча вилоят, туман ва шаҳарларда маҳаллий Кенгашлар ваколати бир хил бўлган бир шароитда уларнинг фаолияти намунавий регламент билан тартибга солиниши қанчалик тўғри бўлади? Ваҳоланки, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати 2003 йилда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг регламенти тўғрисида»ги ҳамда «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг регламенти тўғрисида»ги қонунга мувофиқ ўз фаолиятини амалга оширмоқда. Шундан келиб чиққан ҳолда маҳаллий Кенгашларни «кичик парламент» деб тасаввур

қилсак ва республикамизда 200 дан ортиқ маҳаллий Кенгашлар мавжудлигини инобатга олсак, Кенгашлар фаолиятини тартибга солишчи регламентни қонун билан тартибга солиш вақти келгани аён бўлади. Бу масала Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги партия гуруҳлари ва депутатлари олдида қўйилаётган вазифаларда ҳам ўз аксини топмоқда. Масалан кейинги йилларда маҳаллий Кенгашларга фермер хўжалиқларига ер участкалари бериш, тадбиркорлар ва аҳолига ер ажратиш, мактаб директори номзодини қўриб чиқиш, лавозимидан озод этиш юзасидан қарорлар қабул қилиш каби ниҳоятда муҳим вазифа ва ваколатлар берилди. Бу эса маҳаллий Кенгашлар фаолиятини тартибга солишчи алоҳида қонун қабул қилиниши лозим, деган талабни кун тартибига қўймоқда.

Маълумки, 2016 йилнинг 11 апрелида Ўзбекистон Республикасининг «Парламент назорати тўғрисида»ги Қонуни қабул қилинган. Мазкур Қонуннинг 3-моддасига мувофиқ, парламент назорати субъектлари — Қонунчилик палатаси ва Сенат, Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг қўмиталари, комиссиялари, шунингдек, сиёсий партиялар фракциялари, Қонунчилик палатаси депутатлари ва Сенат аъзолари, Омбудсман ҳисобланади. Қўриб турибдики, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ва депутатлар «Парламент назорати тўғрисида»ги Қонуннинг субъекти ҳисобланмайди.

Аммо маҳаллий Кенгашлар ва маҳаллий Кенгаш депутатлари «кичик парламент» сифатида тегишли вилоят, туман (шаҳар) ҳудудида Олий Мажлис палаталари, уларнинг таркибий

бўлинмалари, депутат ва аъзолари каби назорат фаолиятини амалга оширади. Аммо улар томонидан назоратни амалга оширишга оид ҳуқуқий асос йўқ. Бу қисман халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашининг намунавий регламентида белгиланган, холос. Ваҳоланки, амалиётда Олий Мажлис палаталаридан кўра, бундай асос доимий асосда профессионал ишламайдиган маҳаллий Кенгаш ва депутатларига кўпроқ керак бўляпти. Жумладан, «Миллий тикланиш» демократик партиясининг халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларида сайланган депутатлари томонидан 2019 йили 1185 нафар, 2020 йилнинг 9 ойида 929 нафар мансабдор шахснинг ҳисоботи эшитилди. Халқ депутатлари Кенгаш сессияларига 2019 йили 403 та, 2020 йилнинг 9 ойида эса 295 та масала киритилди. Доимий комиссияларда 2019 йилда 939 та, 2020 йилнинг 9 ойида 691 та масала муҳокама қилиниб, улар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинган.

Шунингдек, 2019 йилда турли идораларнинг мутасаддиларига жами 6573 та депутатлик сурови юборилган. Уларнинг атига 4863 таси, яъни 73,9 фоизи қаноатлантирилган, холос. 86 та сўровга мансабдор шахслар томонидан умуман жавоб қайтарилмаган. 2020 йилнинг тўққиз ойи давомида 5967 та сўров чикарилган бўлса, 4467 таси, яъни 75 фоизи қаноатлантирилган, 193 тасига эса мансабдор шахслар томонидан жавоб ҳам қайтарилмаган.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда, партиямиз халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолиятини ва улар ишини ташкил этишни қонун билан белгилаш, шунингдек, маҳаллий Кенгашлар, доимий комиссиялар ва пар-

(Бошланғич 1-бетдан)

Хитой вакцинасининг текширув жараёни бошланди

Ҳозирги вақтда Давлат марказининг Фармакология қўмитаси томонидан ушбу вакцина клиник тадқиқотларининг биринчи ва иккинчи босқичлар ҳужжатлари экспертизаси, шунингдек, «Дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техника экспертизаси ва стандартлаштириш давлат маркази» ДУКнинг Вакцина, зардоб препаратлари ва микробиологик таҳлил лабораторияси, Дори воситалари сифатини назорат қилиш ва стандартлаштириш лабораторияси ҳамда Фармако-токсикологик лабораторияда вакцинанинг сифат назорати текширувлари ўтказилмоқда. Таъкидлаш жоиз, барча амалга оширилаётган ишлар Соғлиқни сақлаш вазирлиги назоратида. Текширувлар ижобий яқунланганидан сўнг, Давлат маркази ва Этика қўмитасининг ижобий хулосасига мувофиқ, вакцинанинг учинчи босқич клиник тадқиқотларини Ўзбекистонда ўтказиш масаласи ҳал этилади: «Эслашиб ўтамиз, Инновацион ривожланиш вазири Иброҳим Абдурахмонов Ўзбекистонда сновдан ўтказилиши кутилаётган Хитой вакцинасининг умидбахш эканлигини таъкидлаган. Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги Маъбуот хизмати

(Бошланғич 1-бетдан)

Олимларимиз Булғор ислом академияси докторантларига сабоқ бермоқда

Ўқув давомида марказнинг етакчи илмий ходимлари томонидан «Марказий Осиё алломаларининг жаҳон илм-фани тараққиётига қўшган ҳиссаси», «Ҳадис илми ривожидида Мовароуннахр муҳаддисларининг ўрни», «Мовароуннахрда фикҳ илмининг ривожланиш тарихи», «Имом Бухорийнинг «Ал-жомеъ ас-саҳиҳ» шох асарини ислом динида муҳим манба» каби мавзуларда маърузалар ўқилади. Жумладан, Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази директори Ш.Зиёдовнинг «Марказий Осиё кутубоналари тарихи», етакчи илмий ходим А.Неъматовнинг «Мовароуннахр калом тарихида мотуридия таълимоти» мавзусидаги маърузалари тингловчиларга манзур бўлди.

Г.ҲАСАНОВ, ЎЗД

тия гуруҳлари фаолиятининг ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг «Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари регламенти тўғрисида»ги ва «Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари назорати тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш таклифини илгари суради.

Дониёр ТОШБОЕВ,
Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши бўлим бошлиғи

"ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ - СЕНАТ - МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШ" ҚИСҚИЧЛИК АСОСЛАРИ		
I. ПАЛАТАЛАР МАҚСАДЛАРИ ОИД ҚОНУНЧИЛИК	Ўзбекистон Республикаси Мажлиси Қонунчилик палатаси (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)	Ўзбекистон Республикаси Сенати (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)
II. ҚОНУНЧИЛИК ТАРТИБИ ОИД ҚОНУНЧИЛИК	Ўзбекистон Республикаси Мажлиси Қонунчилик палатаси (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)	Ўзбекистон Республикаси Сенати (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)
III. ДЕПУТАТ ВА СЕНАТОР МАҚСАДЛАРИ ОИД ҚОНУНЧИЛИК	Ўзбекистон Республикаси Мажлиси Қонунчилик палатаси (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)	Ўзбекистон Республикаси Сенати (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)
IV. ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ - СЕНАТ - МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШ	Ўзбекистон Республикаси Мажлиси Қонунчилик палатаси (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)	Ўзбекистон Республикаси Сенати (2002 йил 12 ноябрда, 442-қонун)

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ва унинг олий мажлис қонунчилик палатасидаги фракциясининг таклифлари	
1-ТАКЛИФ	Ўзбекистон Республикасининг «Халқ депутатлари маҳаллий кенгашлар регламенти тўғрисида»ги қонун лойиҳаси
2-ТАКЛИФ	Ўзбекистон Республикасининг «Халқ депутатлари маҳаллий кенгашлар назорати тўғрисида»ги қонун лойиҳаси

ШЕҲАДА

республика бўйича бир йилда 23 минг бемор гипертония, 7 минг нафари инфаркт, 5 минг киши қандли диабет ва 3,6 минг шахс инсультдан вафот этяпти?

Инсон саломатлигига барча замонларда ҳам энг муҳим вазифа сифатида қараб келинган. Чунки одамлар соғлом бўлса, жамият соғлом бўлади. Соғлом жамиятдагина ривожланиш, ўсиш бўлади. Албатта, соғлом бўлиш аввало инсоннинг ўзига боғлиқ. Мутахассисларнинг эътирофи аниқ, аҳоли саломатлигининг атиги 10 фоизи тиббиёт ходимларига боғлиқ бўлса, қолган 90 фоизига профилактика орқали эришилар экан. Шу маънода, инсон жисмонан соғлом, руҳан тетик бўлиши учун энг аввало қарашларини ўзгартириши лозим. Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси бежиз инсон ўзгарса, жамият ўзгаради, деган ғояни илгари сураётгани йўқ. Хусусан, соғлигимиз ҳақида аввало ўзимиз қайғуришимиз лозим. Яъни, тиббий маданиятимизни оширмас эканмиз, давлатнинг ҳам, шифокорларнинг ҳам бу борадаги саяёҳаракатлари бесамар бўлаверди.

Ҳақиқатан ҳам, бугун сайлов округларидан келиб тушаётган муаммоларнинг аксарияти тиббиёт тизими ва ундаги камчиликлар билан боғлиқ. Амалдаги соғлиқни сақлаш тизимининг қуйи бўғини — оилавий поликлиникалар фаолиятини таҳлил қилсангиз, бежиз шикоятлар кўпаймаётганига амин бўласиз. Худудлардаги поликлиникаларда мутахассислар деярли етишмайди. Барча учун бир нафар шифокор ва ҳамшира хизмат кўрсатади. Ҳатто мутахассислиги тўғри келмаса-да, аёллар, эркаклар, энг қизиги болалар учун ҳам бир шифокор маслаҳат беради. Албатта, бу аҳолининг норозилиги, тиббий хизмат кўрсатиш сифатининг тушишига олиб келадиган жиддий муаммодир. Яна бир жиҳат, марказий поликлиникаларда ҳам ҳалигача одамлар турнақатор навбатда турадилар. Хусусий шифоналардаги каби электрон навбат жорий қилинмас экан, навбат кутиш билан боғлиқ муаммо муаммолигича қолаверди. Бугунги кунгача мавжуд муаммо-

ларнинг барчасига тиббиёт тизимининг қуйи бўғинида аниқ ваколат ва мажбуриятларнинг белгиланмагани, фаолияти назоратга олинмагани сабаб бўлмоқда. Натижада бирламчи бўғин томонидан олдини олиш мумкин бўлган айрим касалликлар тораба хуруж олмақда. Статистика маълумотларга назар ташлайдиган бўлсак, республика бўйича бир йилда 23 минг бемор гипертония, 7 минг нафари инфаркт, 5 минг киши қандли диабет ва 3,6 минг шахс инсультдан вафот этади. Бу эса бирламчи тиббий хизмат, яъни касалликнинг олдини олиш, уни эрта аниқлаш ва ўз вақтида даволаш чоралари қўрилмаганидан далолат беради.

Афсуски, аксарият худудларда тиббиётнинг қуйи бўғини эмлаш вақтида ёки тиббий маълумотнома керак бўлгандагина борлиги билинган, холос. Бириктирилган худуддаги аҳолининг умумий ҳолати, касалликлар турлари ва сони бўйича

ҳеч қандай маълумот юритилмайди. Энг ёмони, давлатга тегишли тиббиёт муассасаларида бепул хизмат кўрсатиш қатъий белгиланган бўлишига қарамай, очикчасига пуллик хизмат кўрсатишга ўтиб олинган. Мана, аҳолининг норозилигини келтириб чиқарадиган, муаммолар авж олишига сабаб бўладиган, касалликлар кўпайишига имкон берадиган омиллар. Албатта, танганинг фақатгина бир томонига ишлов бериш билан унинг жилосини узоқ вақт сақлаб бўлмайди. Шу жиҳатдан қараганда, аҳолининг тиббий маданияти ҳақида гапиришдан олдин, тиббий хизмат кўрсатиш маданиятини ҳам шакллантириш, ошириш лозим бўлади. Назир СОБИРОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси фракцияси аъзоси

Кимники қўлидан хайр-баракали ва пурҳикмат ишлар келмаса, унинг насабининг шарифлиги-ю, улуғлиги фойда келтирмас.

Маҳмуд аз-Замаҳшарий

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг 2020-2024 йилларга мўлжалланган иш режасида хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш мақсадида партия қошида «Депутат аёллар клуби» фаолиятини йўлга қўйиш белгиланган эди.

ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИНИ ҚОҒОЗДА ЭМАС, АМАЛДА ТАЪМИНЛАЙМИЗ

СИЁСІЙ ПАРТИЯЛАР ТАРИХИДА ИЛК БОР «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ҚОШИДА «ДЕПУТАТ АЁЛЛАР КЛУБИ» ТАЪСИС ЭТИЛДИ

Ўтган ҳафта партиянинг ана шу мақсади амалга ошди. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи «Ишга марҳамат» Мономаркази биносида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси қошида «Депутат аёллар клуби»нинг таъсис этилишига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Видео-конференция тарзида ўтган тадбирда партия Марказий кенгаши аъзолари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи «Ишга марҳамат» Мономаркази, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ҳузуридаги Маҳалла ва оила илмий-тадқиқот институти, Республика «Истиқболли авлод» ижтимоий ахборот маркази, Халқаро спорт клублари Ассоциацияси ва депутат аёллар иштирок этдилар.

Таъкидлаш лозимки, ўтган давр мобайнида партия томонидан гендер масалаларига оид амалдаги қонунчилик ижросини таъминлаш мақсадида гендер статистикаси юридлиги йўлга қўйилиб, хотин-қизлардан иборат депутатлик корпуси фаолиятини баҳолашга қаратилган гендер рейтинглари ишлаб чиқилди. Ҳар чоракда эса энг фаол аёл депутатлар 20 талиги рўйхати эълон қилина бошланди. Шу ўринда партия умумий аъзолари сонининг 137 минг нафари (47 фоизи), Олий Мажлис Сенатида жами сенаторларининг 40 фоизи, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатларининг 16,6 маҳаллий Кенгашларга сайланган депутатларнинг эса 38,8 фоизи партияга мансуб аёллар эканини таъкидлаш жоиз.

Шунингдек, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясидан халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашларига сайланган депутатларнинг 27,4 фоизи, Бошланғич партия ташкилотлари раисларининг 49,5, Кенгаш раисларининг 19,8, Кенгаш раиси ўринбосарларининг 37,6, партия ташкилий тузилмасининг 33,1, етакчи мутахассисларнинг 49,7 фоизи ҳам аёллар

экани ушбу клубни ташкил этиш гоёси бежиз илгари сурилмаганини кўрсатади.

Айни пайтда партия «Аёллар қаноти» томонидан хотин-қизлар мурожаатлари билан ишлаш юзасидан @MTAyollarmurojaatiBot и ҳам ишга туширилди. Худудий кенгашлар қошида эса хотин-қизлар ва ёшлар мурожаатлари билан тизимли ишлаш мақсадида «Ишонч телефонлари» йўлга қўйилган.

Шунингдек, 368 нафар аёл депутатлар билан тезкор ахборот алмашиш мақсадида месенжерларда алоҳида гуруҳлар ташкил этилиб, депутат аёллар канали (<https://t.me/deputatayollarklubi>) юритилди.

Янги тузилма «Депутат аёллар клуби» қошида экспертлик гуруҳлари фаолиятини йўлга қўйиш, хотин-қизларга оид муаммолари масалалар юзасидан доимий семинар-тренинг, давра суҳбатлари ва маҳорат дарсларини ташкил этиш кўзда тутилган.

Бунда хотин-қизларни оила, таълим-тарбия, бандлик оид қарорлар қабул қилишдаги ролини ошириш, сиёсатчи аёллар фаолиятини рағбатлантиришга қаратилган виртуал-ахборот платформаларини ишлаб чиқиш, аёл депутатларнинг фаолиятини янги босқичга олиб чиқиш борасида тизимли ишлар ҳам олиб борилди.

Тадбир доирасида Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ҳузуридаги «Маҳалла ва оила» илмий-тадқиқот институти, Республика «ИСТИҚБОЛЛИ АВЛОД» ижтимоий-ахборот Маркази, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи «Ишга марҳамат» Мономаркази, Халқаро спорт клублари Ассоциацияси билан ўзаро ҳамкорлик Меморандумлари ҳам имзоланди.

Шунингдек, тадбирда Қашқадарё вилоятида «Устоз-шогирд» аънанаси асосида ҳар бир аёл ўз уйда гилам туқиш имконини берадиган, «Келинг, гилам туқиймиз!», Сурхондарёда эса касана-чиликни ривожлантиришга қаратилган «Гулбахор нурли келажак» корхонаси билан ҳамкорликда имонияти чек-

ланган хотин-қизлар бандлигини таъминлашга қаратилган янги бир лойиҳа тақдироти ҳам ўтказилди.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси депутати Венера Каленованинг таъкидлашича, «Депутат аёллар клуби»нинг ташкил этилиши депутат аёллар учун бутунлай янги мулоқот майдони яратилаётганини аниқлатади. Энг муҳими, ушбу институт қуйи бўғинлардаги депутатларнинг бевосита Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси фракцияси билан ўзаро алоқаларини янада кучайтиради.

Халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгаши депутати Сайёра Худайберганова эса янги тузилма хотин-қизларнинг ҳуқуқий, иқтисодий, ижтимоий муаммоларини жойларда ҳал этишда кучли механизм ролини баҳарлашди, деган фикрini билдирди.

Халқ депутатлари Самарқанд вилояти Кенгаши депутати Дилфуза Равшанова ҳам «Депутат аёллар клуби»нинг бежиз ташкил этилмаганини, ушбу тузилма партиянинг оилавий кадрларини асраш, ажримларни камайтириш, аёллар саломатлигини мустаҳкамлаш, опа-сингилларимизнинг таълим олиши ҳамда уларнинг оила бағрида кўпроқ бўлишлари учун шароит яратиб беришда ҳам самарали механизмга айланишига ишонч билдирди.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи «Ишга марҳамат» Мономаркази директори Нодира Умарова Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси билан имзоланган Меморандум ечимини кутаётган ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий муаммоларни ҳал этишга хизмат қилишини таъкидлади.

«Биз партия билан нафақат Тошкентда балки, худудий марказларимизда ҳам ҳамкорлик қилишни режа қилдик. Уйлайманки, янги клуб бошқа масалалар қатори хотин-қизлар миграциясини олдини олишга ҳам бевосита таъсир қилади.

Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазир-

лиги ҳузуридаги «Маҳалла ва оила» илмий-тадқиқот институти директори Нодира Эгамбердиева эса ҳамкорлик тўғрисидаги Меморандум ечимини кутаётган муаммоларнинг ҳуқуқий асосларини яратишга хизмат қилишини таъкидлади.

– Институтимиз билан партия ўртасидаги ҳамкорлик Меморандуми оилалардаги ижтимоий ва ахлоқий муҳитни ўрганиш, мавжуд муаммоларни ҳал этиш ва илмий асосланган ижтимоий-ҳуқуқий чораларини белгилаш орқали, соғлом ва мустаҳкам оилалар сонини янада кўпайтиришга кўмаклашиш имкониятини оширади, – деди Нодира Эгамбердиева.

– Мана 21 йилдирки хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг ҳаётий муаммоларини аниқлаш, айниқса, одам савдоси, ноқонуний миграция ва маиший зўравонликка қарши курашиш борасида иш олиб бораёلمиз, – деди Республика «ИСТИҚБОЛЛИ АВЛОД» ижтимоий-ахборот маркази раиси Нодира Каримова.

– Мамлакатимизда одам савдосига қарши курашиш борасида кўп иш қилиняпти. Аммо энг муҳим бўгин – одам савдоси билан шугулланадиганларни жазолаш тизими ишламаяпти, ҳисоби. Қонунчиликда жазолаш бўйича қиритилган меъёрларга кўра, жазо муддати қисқа ёки енгил. Шу боис ҳам бу билан шугулланадиганлар яна қайта жиноятга қўл урмақдалар.

Жорий йилнинг 9 ойида 11 682 та телефон орқали мурожаат қилишган бўлса, шундан 4 720 таси хотин-қизлардан, 6 962 таси эркеклардан бўлган. Уларнинг 4096 тасига юридик маслаҳатлар бердик. Энг асосийси бу йил 684 нафар ўзбекистонлик аёлни юртимизга қайтариб олиб келишга эришдик. Марказимиз билан партия ўртасидаги Меморандум бу борадаги қонун ҳужжатларига тегишли ўзгаришлар киритишга асос бўлади, деб умид қиламиз.

– Яқинда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Соғлом турмуш тарзини кенг тартибда этиш ва оммавий спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари» тўғрисидаги Фармони им-

золанди, – дейди Халқаро спорт клублари Ассоциацияси Президенти Заррина Абдуллаева. – Афсуски, пандемия тўғрисидаги қўйилган чораларимизни йўқотдик. Очiq айтиш керакки, бунга жисмоний тарбия ва спортга эътиборсизлигимиз ҳам сабаб бўлди. Айтмоқчиманки, ўз саломатлигимиз учун ўзимиз қайғуришимиз керак ва буни жисмоний тарбия ва спорт орқали амалга оширишимиз лозим бўлади. Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ташаббуси билан ўзаро ҳамкорлик Меморандумининг имзоланиши, шубҳасиз, жисмоний саломатлик орқали миллат генофондини сақлашга хизмат қилади.

– «Депутат аёллар клуби»нинг очилиши партиянинг тарихидаги энг муҳим қадамлардан бўлди, – дейди халқ депутатлари Олмасор тумани Кенгаши депутати Феруза Каримова. – Ушбу клуб депутат аёллар фаолиятини янги босқичга олиб чиқиш орқали жамиятимизда хотин-қизлар манфаати устуворлигини таъминлашга кўмаклашиш, хотин-қизларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, оилавий масалаларни шарқона менталитетимизга асосланган ҳолда ҳал этиш каби кўпчилик масалаларга тизимли ечимни топишда мулоқот майдони вазифасини ўтайди. Мен Британияда 20 йил яшаган эдим. 2016 йили Ватанимга қайтдим. Депутат бўлишим ҳатто тушимга ҳам кирмаган эди. Лекин, депутатлик менга ўз халқимга хизмат қилиш имконини яратди. Халқ дарди билан яшаш бахти менга ҳам насиб этганидан бахтиёрман.

– Қонунчилик палатасида ишлаш осон эмас. Бу борада кўплаб билим ва кўникмалар зарур. Шу кўникмалар қаерда дастлаб берилади, депутатни мактаби борми? Мактаби бор. Мен клубни сиёсатчи аёллар мактаби, деб биламан, – деди Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Фарида Бўтаева.

Олий Мажлис Қонунчилик Палатаси Спикери ўринбосари, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши раиси Алишер Қодиров янги тузилманинг мақсад ва вазифалари, аёл депутатлар зиммасидаги масъулиятга

тўхталиб, партия қошидаги «Депутат аёллар клуби»нинг таъсис этилишини сиёсатдаги инновация деб атади.

– Албатта, бундан кўзланган асосий мақсад, партиядан сайланган аёл депутатлар учун яна бир мулоқот майдонини яратиш ва опа-сингилларимизнинг яширин қудратидан юртимиз фаровонлиги йўлида самарали фойдаланишдир, – деди А.Қодиров. – Ҳар бир инсон ўзи, оиласи ва атрофидоғиларининг манфаатларида мувоzanатни англай олмагунча, интилаётганимиз шаффоф жамият шаклланмайди. Яъни, ўзимиз ўзгармасак, Ўзбекистон ўзгармайди.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши раиси ўринбосари Феруза Мухамеджанова эса Ўзбекистонда хотин-қизлар масаласида 360 дан ортиқ ННТлар фаолият олиб бораётганини таъкидлади. – Аммо «Депутат аёллар клуби»нинг ташкил этилишини даврнинг ўзи тақозо этмоқда, – деди Ф.Мухамеджанова. – Сабоби, биз депутат аёлларнинг фаолиятини тўрт йил тахлил қилиб, яхши тажриба ва камчиликларини ўргандик. Партия лойиҳаларида, фуқаролар мурожаати билан ишлаш жараёнида уларда яхши кўникмалар шаклланишига гувоҳ бўлдик. Бироқ, сессияларга масалалар киритиш, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни бой-итиш ва мустаҳкамлаш учун таклифлар беришда уларни қўллаб-қувватлаш, малакаларини ошириш зарур эканидан кўз юммаслигимиз керак. Айнан шундай ҳолатлар депутат аёллар тузилмасига эҳтиёж мавжуд эканини кўрсатди. Энг қувонарлиси, мақсадимизни партия раҳбарияти тўғри англаб, қўллаб-қувватлади. Бугун партиянинг кўплаб масалалар қаторида хотин-қизлар масаласига ҳам жиддий эътибор қаратаётгани парламент, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сессиялари кун тартибида аёллар масаласининг тизимли муҳокама этилишига хизмат қилмоқда.

Зеро, бугун аёллар масаласи англонаётган Ўзбекистон учун энг бирламчи масала сифатида эътироф этилмоқда.

Наргиза ҲАМИДОВА

Депутат аралашуви билан тадбиркор муаммоси ҳал бўлди

Қарши шаҳрида 2019 йили ташкил қилинган «Кичик саноат зона»сида фаолият олиб бораётган бир гуруҳ тадбиркорлар Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Фарҳод Зайниевга мурожаат қилиб, канализация тизимини ўтказишда амалий ёрдам сўраган эдилар.

«Мурувват уйи»га мурувват кўрсатилди

Қўрғонтепа шаҳридаги «Мурувват уйи» директори Х.Халиловдан яқинда партия Марказий кенгаши раиси А.Қодиров номига Ташаккурнома келди.

Унда таъкидлашича, «Мурувват уйи» маъмурияти Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Бахтиёр Маниязовга «Facebook» орқали мурожаат қилиб, муассасани интернет билан таъминлашда амалий ёрдам сўраган эди. Депутат саъй-ҳаракати билан «Мурувват уйи»га кучли тезланишга эга бўлган интернет сими тортиб берилди.

Бола-чақангнинг ризқидан қийиб, янги машина олсангу...

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Назир Собировнинг «UzAvto motors» раҳбариятига йўллаган мурожаатидан сўнг Бухоро шаҳрининг Дилқушо маҳалласида истиқомат қилувчи Амир Ғуломовнинг яқинда олган «Кобальт» машинасининг двигатели янгисига алмаштириб берилди. Гап шундаки, А.Ғуломов рўзгоридан орттириб, етмаганига кредит олиб, энди машинага етганида нуқсонли борлиги маълум бўлди. «Бухоро Автотехизмат» МЧЖ мутахассислари эса машинани техник қўриқдан ўтказиб, двигателининг блок қисмида ёриқ борлигини аниқлашди.

Вазирлик кексалар дуосини олди

Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги томонидан «Кексалар учун туризм ойлиги» лойиҳаси доирасида Тошкент шаҳридаги Ҳазрати Имом мажмуасида «Ҳазрати Имом зиёратгоҳи» мавзусида тадбир ташкил этилди.

Унда жамиятимиз равнақига муносиб ҳисса қўшган бир гуруҳ Тошкент шаҳри ҳамда Тошкент вилоятилик кексалар иштирок этдилар. Зиёратчилар дастлаб ўтган авлод-аждодалар руҳига Қуръон тиловат қилишди. Шундан кейин Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги бошқарма бошлиғи Х.Мирзанонова тадбир иштирокчиларига давлат ва Ҳукумат томонидан мам-

лакатда сайёҳлик туризми билан, жумладан, кексалар ўртасида ички туризмни ривожлантириш борасида кўрсатилётган катта эътибор ва ғамхўрликлар, шунингдек, кексалар ички туризми ойлиги доирасидаги қатор тадбирлар хусусида батафсил маълумот берди. Энг муҳими, Нуронийлар тарихий мажмуа билан яқиндан танишиб, бир олам таассуротлар билан уйларига қайтишди.

Мўйсафид сайёҳлар эса ўзларига кўрсатилётган иззат-икромдан ниҳоятда мамнун эканликлари, бундай эътибор ва ғамхўрликларга жавобан, ўз бой ҳаётий тажрибалари билан жамиятимиз равнақи, ёшлар тарбиясига ўз ҳиссаларини қўшиш орқали жавоб бериш асосий бурчлари эканлигини таъкидладилар.

Нигора ҲАМИДОВА, «Миллий тикланиш» муҳбири

БИЗГА БЕРГАН ВАЪДАЛАРИ ЭСДАН ЧИКМАС...

ёхуд бугунги «прямой эфир»имдан кейинги хулосаларим

1977 йили Тошкент вилоятининг Янгиобод шаҳри «эгасиз» қолганидан кейин, маъмурий ҳудуд сифатида тугатилиб, Ангрен шаҳрига қўшилган эди. «Эгасиз» дейишимга сабаб эса, собиқ иттифоқ даврида Янгиобод шаҳри конларидан атом энергетикаси – уран рудаси қазиб олингани учун ҳам шаҳар Москва таъминотида бўлган. Унинг ҳудудига Янгиобод-1 ва Янгиобод-2 дан ташқари, Паркент тумани ҳудудидаги Қизилтоғ (Красногорск), Урта Чирчиқдаги Чиғирик посёлкалари ҳам кирган. Ушандан буён ордан 23 йил ўтди. Албатта, Ўзбекистондаги бошқа Москва таъминотидаги ҳудудлар каби Янгиобод ҳам деярли ўзгармади. Утган даврда ҳеч қандай таъмир кўрмаган коммунал-коммуникация тизими эса ҳилвираб бўлган. Шаҳар табиий эмас, суултирилган газ билан таъминлангани боис газ муаммоси янгиободлик-

лар учун ҳаёт-мамат масаласига айланган. Айниқса, куз ва қиш мавсумида. Сабаби, шаҳардаги кўп қаватли уйларнинг 90 фоизи иссиқлик тизимига уланмаган. Утаётган ҳафта аҳоли мурожаатларидан кейин, шу масалада бир неча фуқаро билан Ангрен шаҳар ҳокими Шукрулло Маҳмудов ҳузурда бўлдик. Шаҳар ҳокими бу борада зарур чоралар кўриладиганини айтиб, эртага ҳудудга боришини маълум қилди. Ростки, буни навбатдаги «ваъдабоз»лик деб ўйлаган эдим. Лекин, шаҳар ҳокими ваъда қилганидек, масъул идора раҳбарлари билан аҳоли «дод»ини эшитишга келди. Ҳоким ҳар бир мурожаатчининг арзини эшитиб, масъулларга уларни бартараф этиш бўйича топшириқлар берди. Шаҳар ҳокимлиги ваколатига кирадиган муаммоларни бартараф этиш бўйича муддатлар ҳам белгиланди. Катта маблағ талаб этиладиган, яъни вилоят ва республика

бюджети ҳисобидан ечиладиган муаммолар ҳам назоратга олиниши, уларни ҳал қилиш бўйича чоралар кўрилиши ҳақида ҳам ваъдалар берилди. Шунингдек, туғма 1-гурӯх ногирони бўлган кам таъминланган ёлғиз аёлга уй-жой ажратиши, «Меҳрибонлик уйи» тарбияланувчисига ҳада этилган хароб уйни таъмирлаб бериш, ишга жойлашиш каби бир неча муаммоларга шу ернинг ўзиде ечим топилганини айтиш жоиз. Асосийси, кечаси ҳаво ҳарорати 16 даража совуқни кўрсатган кунларда дукентликлар мосуво бўлган газ ва иссиқ сув муаммоси ечилди. Боиси, онамларни келсам, иссиқ сувдан кўлим куяёзди. Газ ёнғач, кўлбола плитани олиб кўйдик. Асосийси, Дукентнинг 13-14-дахалари ҳудудларига табиий газ янги йилгача, бутун ҳудудга эса 2021 йилнинг март ойигача келиши айтилди (илоҳим, яна пандемия каби бирор бало халақит бермасин).

Иситиш тизими ҳам йил давомида бартараф этиладиган бўлди. Энг қувонарлиси, ҳоким 2021 йилни «Дукент йили», деб эълон қилди. Ҳа, айтганча, Дукент ва Янгиобод масъули, 3-сектор раҳбари – Ангрен шаҳар ИИБ бошлиғи Дилмурод Валиев ҳам ушбу лавозимга тайинланганига 2 ой бўлганига қарамай, аҳоли муаммоларига жиддий эътибор бериб, уларни ҳал эта бошлади. Энди, дукентликлар айтганидек, ваъдалар ижросини кутамиз. Илоҳим, «Дукент йили» якунлангунча ҳоким «кўтарилиб» кетмай турсин-да. Ундан кейингина ангрентликлар дуосини олиб, янада каттароқ ҳудудларга кўчирилса майли... Чунки, Президентимиз таъбири билан айтганда: «Халқимиз эртага эмас, бугун бахтли бўлиши» учун хизмат қиладиган раҳбарларга юқорида эҳтиёж баланд. Малоҳат ЮЛДАШЕВанинг facebookдаги саҳифасидан олинди.

ПАРТИЯ ЎЗБЕК ОИЛАСИГА ХОС ОДОБ-АХЛОҚНИ МУСТАҲҚАМЛАШ ВА АКСИНЧА МИЛЛИЙ МЕНТАЛИТЕТИМИЗГА МУТЛОҚ ЁТ БЎЛГАН ТУРЛИ ХИЛ ЗАРАРЛИ ТАЪСИРЛАРГА ҚАРШИ ТУРИШДА ОИЛАНING РОЛИНИ КУЧАЙТИРИШ, ОИЛАНING МАЪНАВИЙ-ҲУҚУҚИЙ МУАММОЛАРИНИ ЕЧИШ, ТИББИЙ САВОДХОНЛИГИ ВА МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ, БАҚҚАРОР ТУРМУШ ТАРЗИ, РЕПРОДУКТИВ САЛОМАТЛИККА ҚАРАТИЛГАН ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРНИ ҲАДАЛЛАШТИРИШНИ ҚўЛЛАБ-ҚўВВАТЛАЙДИ.

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ САЙЛОВОЛДИ ДАСТУРИДАН

ЖОНГЕЛДИГА ДЕПУТАТЛАР КЕЛДИ ВА...

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Бухоро вилояти кенгаши ташаббуси билан Пешкў тумани тиббиёт бирлашмаси шифокорлари жалб этилиб, туман марказидан 220 км. олисдаги «Жонгелди» маҳалласида яшовчи аҳоли қишлоқ оилавий поликлиникасида чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилди. Бепул кўриқ давомида малакали шифокорлар фуқароларга зарур курсатма ва тавсиялар бердилар. Уюшқоқлик билан ташкил этилган мазкур тадбир аҳоли ўртасида бирламчи касалликларни аниқлаш ва соғломлаштириш ишларини амалга ошириш, оилаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш ҳамда тиббий маданиятни юксалтириш мақсадида ташкил этилди. – Одамлар соғлиги ва

тинчилигидан қимматроқ ҳеч нарса йўқ, – дейди туман тиббиёт бирлашмаси бош шифокори, партиямиз фаоли Аваз Ҳожиёв. – Бугун вилоятнинг энг олис ва чекка ҳудудидаги янги оилавий поликлиниканинг очилиш маросими ҳам бўлиб ўтганидан фуқаролар беҳад қувондилар. Таъкидлаш лозим, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси томонидан ҳар йилнинг ноябрь ойи – «Тиббий маданиятни ошириш ойлиги» деб белгиланган. Шундан келиб чиқиб, ноябрь ойида партиянинг барча бўғинларида соғлиқни сақлаш соҳасидаги муаммо ва камчиликларни ўрганиш ва бартараф этиш масалаларига ҳар қачонгидан ҳам устувор эътибор қаратилмоқда. ЎЗМТДП Бухоро вилояти кенгаши Ахборот хизмати

Covid ва Мен

ёхуд бошимдан кечирганларим ҳақида

Мохигул НАЗАРОВА, Бухоро.

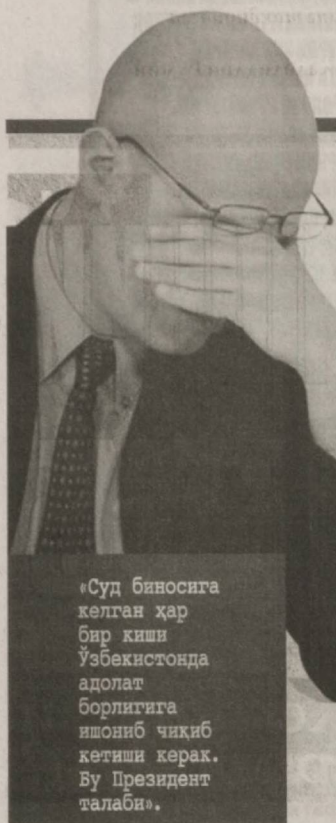
Ҳаммаси оддийгина бош оғриқдан бошланди. Қандай дори ичмай, самара бермас, оғриқ ярим соатгина тухтаб, кейин яна шиддат билан қайталарди. Шу тариқа 38 даражали иситма ҳам оддий ҳолга айланди. Ўз-ўзидан кунглим айниб, лоҳас, асабий бўла бошладим. Охири шифокорга боришга қарор қилдим. Икки марта рентген, тест топширсам-да, ҳеч қандай вирус аниқланмади. Аммо ахволимда ўзгариш йўқ эди. Уша-ўша бошоғриқ, иситма ва лоҳаслик... Яна шифокорга бордим. Бу гал у яна рентген қилгач, чап томон бронхларимда шамоллаш борлигини, агар хоҳласам, уч-тўрт кун терапия бўлимида ётиб даволанишим мумкинлигини айтди. Бошоғриқ ва иситмадан безиб кетганим сабаб рози бўлдим ва Бухоро шаҳридаги «Ешлик» спорт мажмуасида ташкил этилган касалхонага жойлашдим. Орадан уч-тўрт кун ўтмай, ахволим баттар ёмонлашди. Нафас етишмовчилигини ҳис қила бошладим. Ва, касалхонадан кетишга қарор қилдим. Тўғриси, шифохонадан шарт-шароитлар мени унча қониқтирмади. Хаёлимда уйга борсам, яхши бўлиб қоладигандек туюларди. Шифокорлар ахволим яхши эмаслиги сабаб жавоб беришини истамади. Мен эса ўз ихтиёрим билан кетаётганим ҳақида тилхат ёзиб, яқинларим кўмағида уйга келдим. Аммо ахволим баттар ёмонлашди. Ҳаво етишмаётгани боис қизимга тинмай мени елпиб ўтиришини айтдим. Бир ютум ҳаво ўпкамгача етиб бормай, ахволим янада оғирлаша бошлагач, қизим «шифоҳонага бораёйлик», деб ялина бошлади. Мен эса «Йўқ, бормайман, уйда бир-икки кун ётсам тузалиб қоламан, айвончада ўтирсам тоза ҳавода

ўтиб кетади», деб қаршилиқ кўрсатавердим. Охири менга сўзи ўтмаган қизим яширича сингилларимга телефон қилибди... Синглим Гулҳаё «Бормайман, касалхонада яхши қарашмайди дейишимга қарамай, пешма-пеш «COVID маркази»га, «Тез ёрдам»га кўнғироқ қилибди. «Мени замбилда иккинчи қаватдан пастга олиб тушишди. «Тез ёрдам» ичида кислород аппарати бор экан, дарров улашди. Касалхонага борганимиз, мени бир аёл ётган палатага олиб кирганлари эсимда. Шу билан тамом, хушимдан кетибман. Ниҳоят, еттинчи кун деганда ўзимга келдим. Мени кислород аппаратига улаб кўйишган, бошимда қаттиқ оғриқ бор эди. Назаримда, бошимни кимдир темир панжаси билан маҳкам сиқиб тургандек туюлар, бундан қаттиқ безовталанардим. – Бошим оғриятти, олинглр бошимдаги бу темир кўлни... – бор овозим билан қичқира бошладим. Узимча овозимни ҳамма эшитаётгандек туюларди. Аслида эса бор-йўғи пичирлаб гапирибман. Безовта бўлаётганимни сезган ҳамшира ёнимга келибди. – Ҳа, опа. Нима бўлди? – У шундай деб юзимга елимлангандек таассурот уйғотадиган елим маскани кўтарди. Менимча, овозимни эшитишни

истади. – Бошимдаги темир бўлагини олинглр. Олма-санглр, яхши бўлиб чиқсам ҳамманларингизни вилоят ҳокимига. Соғлиқни сақлаш вазирлигига ёзиб бераман... Шундай деяпману, уша елимланган маскаси ҳаво етишмаётганини сезаман. – Опа, сиз аппаратга улангансиз. Узбошимчалик билан аппаратни олиб кўёлмайман. Бунга даволочни шифокор рухсат бериши керак. – Унда чақиринг, шифокорни. Орадан беш дақиқа ўтар-ўтмас кўзойнақ таққан, ниқобли шифокор пайдо бўлди. У мен ётган 1-бўлим бошлиғи Баҳодир Шеров экан. – Миямда ички босим кучайди ва бошим оғриятти. Бошимдан мана бу аппаратни олиб ташланг, – дедим. – Бемор, агар бу аппаратни олиб ташласанг, сиз яна комага тушиб қоласиз. Ахволингиз шундай ҳам ўта оғир, гемолабин учга тушиб кетгани сабаб, сизни сақлаб қолиш учун уч марта қон қуйишга мажбур бўлдик. – Раҳмат, аммо бошим қаттиқ оғриятти. Олиб ташлаб, энгилроғидан кўйинг. – Бемор, сизга ҳали энгилроғини кўйишимизга эрта. Сиз бугундан бошлаб қорнингиз билан ётасиз ва ўпкамгача охиригача яхши бўлишига бизга ёрдам берасиз. – Мен шикоят қиламан, – аранг охириги сўзларимни айтишим билан Баҳодир ака маскани яна жойига туширди ва бошим оғримаслиги учун озгина боғичларини бўшаштириб қўйди. – Тузалиб чиққач, истаган жойингизга шикоят қилинг. Фақат аввал тузалинг. Шифокор шундай деб чиқиб кетди. Такдирга тан бериб, қорнимга ётдим ва бошни

оғритувчи маскага кўника бошладим. Ростки, ўз ахволим ҳақида ўйлаб, кўрқиб кетдим. Узим эслай олмайётган бир неча кун давомида бошимдан кечирганларим – реанимация (жонлантириш) бўлимига бежиз тушиб қолганим ҳақида ўйладим. Ростки, ўз ҳаётим, яқинларимни деярли эслай олмадим. Икки фарзандим борлиги, улар ҳозир улғайиб қолишган бўлса-да, негадир менга гўдақликдагидек намоён бўлишаётгани ҳам қандайдир тушунарсиз эди. Туш ва хуш оралиғида болаларим менинг парвозларимни жимгина кузатишаркан, кўлларини менга чўзиб, «на-нажон» деб мен томонга интилишар, мен эса ўзим билан ўзим эдим... Бирдан кўзим очилиб кетди. Ҳамшира қон олиш учун мени уйғотаётган экан. Ёнимдаги кроватларда аёллар ётишганини энди илғадим. Улардан бирининг ахволи жиддий шекилли, шифокор ва ҳамширалар атрофида парвона. Охири бошимни қисадиган маскага, бошимда дам олмай гувиллаб ишлаб турадиган кислород аппаратига ҳам кўникдим. Бунинг учун, адашмасам, яна беш-олти кун керак бўлди. Ора-орада менга илқ сув ва шўрва ичириб туришар эди. Ҳамширага айтиб, телефонимни олдим. Қарасам, юзлаб кўнғироқлар бўлган, телеграм, имо, фейсбукдан юзлаб хабарлар келган. Мени бирдан йўқотиб кўйган дўстлар, танишлар, курсдошлар, ҳамкасблар мени роса излашганини кўриб, кайфиятим кўтарилди. Ва... мен уларнинг кўпчилигини эслаб бошладим. Хотирам секин-аста қайтаётган эди. Ниҳоят, кислород маска-

сини энгилроғига алмаштиришди. Энди бемалол нафас олардим, рентген натижалари ҳам яхши томонга ўзгараётган эди. Шу пайтда яна бир кутилмаган муаммо пайдо бўлди. Оёқларимда умуман ҳаракатсизман. Бунга йигирма кундан ортиқ қимирламай ётганим сабаб бўлган экан. Аммо ўрнимдан туришни, юришни, уйга кетишни жуда хоҳлаётгандим. Ниҳоят, жонлантириш бўлимидан палатага ўтказишди. Уқоллар сони ҳам камайди, ҳамшира қизлар эса ҳар кун тургазиб, юришга ўргата бошладилар. Уйга жавоб бўлишидан бир кун олдин эса ҳамширалар ёрдамида рентгенга ўзим юриб бордим. Рентген натижаси яхши чиқди... Шифокорлар борлиғига шукур айтман. Хайрият, шу касб эгалари бор экан. Тўғриси, уларнинг менга ўхшаш оғир ахволда келтирилган беморларга чин дилдан қарашлари, уларни ҳаётга қайтариш йулидаги жонкуярликларини кўриб, яна бир бор шукур, дедим. Вилоят юкумли касалликлар шифохонаси биринчи бўлим бошлиғи Баҳодир Шеров, шифокорлар Э.Маҳмудов, А.Қодиров, Б.Жўрақулов, Ж.Баротов, ҳамширалар Б.Чориева, Н.Аслонова, Н.Нутфуллаева, З.Бахронова, М.Наврўзова ва бошқаларга эса мени ва менга ўхшаган юзлаб инсонларни ҳаётга қайтарганликлари учун чин дилдан миннатдорчилик билдиришни истардим. Инсон ўз ҳаёти давомида беҳисоб синовларга дуч келаркан. Улар иродани синаб, яшаш учун курашга қорлар экан. Шу маънода тақдирнинг яна бир синовидан ўта олдим. Бунинг учун Аллоҳга беҳисоб шуқронлар айтман... Қадрдонларим! Узингизни асранг...

«Суд биносига келган ҳар бир киши Ўзбекистонда адолат борлигига ишониб чиқиб кетиши керак. Бу Президент талаби».

Узоқ йиллар давомида жамиятга коррупция «вирусини юқтириб», одамларнинг эртанги кунга бўлган ишончини сундириб келган тизимлардан бири бу, шубҳасиз, суд тизими эди. Порахўрлик, таниш-билишчилик иллатлари жам бўлиб, адолатни масхара қилган идора эса судлар биноси бўлди...

Шунинг учун ҳам юртимиздаги туб бурилишлар даврида ана шу тизим «муолажаси»га алоҳида эътибор қаратиляпти. Аммо «ўрганган кўнгил ўртанса кўймас», деганларидек, ҳали ҳам ўз хатолари билан ишончсизлик илдирига сув қуюётган судьялар бор экан тизимда...

Куйидаги баён этилаётган воқеа билан танишган ҳар қандай киши бунга ишонч ҳосил қилиши мумкин.

Тан олишимиз керакки, кейинги тўрт йилда Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан хусусий сектор – тадбиркорликнинг ривожланиши, унинг амалда қўллаб-қувватланиши учун жуда катта тўсиқлар олиб ташланди. Бу, шубҳасиз, давлатнинг хусусий сектор олдидаги ижтимоий масъулиятини тўла ҳис этаётганидан далолатдир. Туб ислохотлар даври сифатида тарихга кирган ўтган йилларда суд тизими, ҳуқуқ-тартибот идоралари вакилларининг ушбу масала моҳиятини чуқурроқ англашлари учун ҳам Президент томонидан доимий тарзда ана шу муаммага мутасаддилар эътибори қаратилмоқда. Ҳатто Давлат раҳбари «Суд биносига келган ҳар бир киши Ўзбекистонда адолат борлигига ишониб чиқиб кетиши керак. Бу Президент талаби», дея масалани қатъий қўйишга борди.

Аммо тизим илдириларида етиб борган қалин музнинг эриши осон кечмапти чоғи. Буну туб ислохотларнинг учинчи йили (2019 йил)га келиб ҳам «аҳолидан келиб тушаётган муурожаатларнинг 8 мингдан зиёди ёки 44 фоизда судларда ишлар тўлиқ ва ҳолис қўрилмаётгани»да ҳам кўриш мумкин. Биз ўрганган ва имкон даражасида хулоса чиқарган воқеа ҳам ҳолис қўрилмаётган минг-мигда ишларнинг бири, десақ хато бўлмайди. Тошкентлик тадбиркор Асрорхон Маҳкамовнинг ёзишича, у ҳам жамиятда адолат ва қонун устуворлиги қарор топаётган бир пайтда суд-ҳуқуқ тизимининг эски гилдираклари остига тушиб қолди.

Мен, бугунги кунда Президентимиз ва ҳуқумат томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётган тадбиркорларнинг бири бўлсамда, аммо суднинг адолатсиз қарори тўғрисида 12 йил илгари қонуний сотиб олган мулкимдан «қонуний» ажраб ўтирибман, – дейди Асрорхон биз билан суҳбатда. – Корхонамизга мен билан бирга хорижий ҳамкорларнинг ҳам миллионлаб сўм маблағи тегилиб, энг ноёб чинни буюмлари ишлаб чиқариш учун улар билан хориждан қимматбаҳо ускуналар сотиб олганмиз.

Суд қарориди қайд этилишича, мен сотиб олган объект Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 7 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси» Фанлар академиясининг

илмий ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисидаги (420-сонли) қарори иловасига кимнингдир хатоси билан киритилган экан. Демак, мен ҳуқумат қарориди йўл қўйилган «арзимас хато» тўғрисида мулкимдан айрилиб ўтирибман эканда.

Шу ўринда ҳақли бир савол туғилмайдими: нега мен – оддий бир тадбиркор, инсофли харидор сифатида кимнингдир хатоси учун моддий ва маънавий зарар кўришим керак?

Энди воқеани биров шарҳлаб ўтсам: юқоридаги қарорнинг «Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг кўчмас мулк биржаси орқали сотиладиган объектлари (бинолар, иншоотлар ва тугалланмаган қурилишлар)» номли иловасига жами 21 та бино ва иншоот киритилган. Мазкур рўйхатдаги 6-объект – Тошкент вилояти, Қйраб тумани, Юқори-Юз маҳалласида жойлашган, 3 қаватли Усимликлар генетики ва экспериментал биологияси институтининг суний иқлим лаборатория корпусини юқорида айтганимдек биржа орқали сотиб олганман.

Аммо Тошкент туманлараро Иқтисодий суди судьяси И.Ражабов ушбу ишни кўриш жараёнида Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилоят бошқармасининг 2004 йил 7 декабрдаги буйруғини, «Ўзбекистон кўчмас мулк биржаси» ЕАЖДа 2006 йилнинг 16 январиди ўтказилган марказлаштирилган электрон биржа савдолари натижаларини, «Биржа савдолари ёқибга мулкий ҳуқуқни бериш юзасидан олди-сотди шартномаси (07-06-Б-сонли) ва Мулкий ҳуқуқни тасдиқловчи давлат орқери (10299 – Б-сонли) ва бошқа ҳужжатларни ҳақиқий эмас, деб топди. Тошкент шаҳар Иқтисодий судининг 2017 йил 31 октябрдаги қарори билан эса юқоридаги ҳал қилув қарори ўзгаришсиз қолдирилди. Бир сўз билан айтганда, ушбу бинони барча қонун-қоидалар асосида сотиб олган харидор, яъни мен ушбу суд қарорларидан кейин гирт «муттаҳам»га чиқарилдим.

Куйи инстанция судлари қарорларини ўзгаришсиз қолдирган Ўзбекистон Республикаси Олий суди иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатининг 2018 йил 11 майдаги қарориди таъкидланишича, «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонуннинг 4-моддаси иккинчи қисмининг 6-бандига кўра, ионланувчи нурланиш манбаларидан фойдаланиб, илмий-тадқиқот ишларини олиб борувчи корхона ва объектлар давлат тасарруфидан чиқарилмас экан.

Албатта, мамлакатимизда

кечаётган илм-фан ривожидан боғлиқ ҳар қандай ўзгариш ва янгиланишларни қўллаб-қувватлайман. Илм-фансиз ўзгариш ҳам, тараққиёт ҳам бўлмайди. Аммо айна масалада Апелляция инстанция суди талаби билан Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва «Саноатгео-контехназорат» инспекциясидан хулосалар олинганда собиқ лаборатория биносининг фақат битта хонасида ионланувчи нурланиш қолдиги мавжуд экани, уни хоҳлаган тараф осонликча бартараф этиши мумкинлиги билдирилди. Демак, суд, тўғрисида судья буну хусусийлаштириш тўғрисидаги барча ҳужжатларни ҳақиқий эмас

Аризамга қайтарилган жавобни Қ.Комиловнинг ўзи (хато) ёзганга ўхшамайди, балки кичикроқ лавозимдаги техник ходимлар тайёрлаган бўлса керак. Акс ҳолда, Олий суд раиси жавобни ишловдан олдин уни бирров ўқиб чиққанида «2017 йил 21 декабрдаги аризага 2017 йил 15 март кун» – ариза ёзилмасидан уч ой аввал жавоб бериб бўлмаслигини пайқатган ва бу техник хатони тузатган бўларди...

деб топишга асос қилиб олмасам ҳам бўларди. Майли, судья хато қилди ҳам дейлик. Лекин у ун икки йил олдин бу бинони сотиб олаётганимда кимнингдир ҳаётини, мол-мулкни тақдирини ҳал қилаётган судья сифатида сотиб олинган бинонинг биттагина хонасида нурланиш қолдиқлари бор ёки йўқлигини қаёқдан билишим мумкинлигини ўйлаб ҳам кўрмади. Бунинг устига судья ушбу бино Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан сотилганини, мен эса уни оддий бир тадбиркор сифатида сотиб олганимни ҳаёлига ҳам келтирмади.

Олий суд судлов ҳайъатининг юқоридаги қарориди Вазирлар Маҳкамасининг қарорига нисбатан «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонун юқори юридик кучга эга экани таъкидланган. Аммо, унда бир қонун бошқа бир қонундан юқори юридик кучга эга бўла оладими? дейлик, деган саволга жавоб берилмаган. «Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг 24-моддасида «Давлат мулкни хусусийлаштириш жараёнида вужудга келган хусусий мулк дахлсиздир, дейилганига эса судья эътибор ҳам қаратмади. Унда «Хусусийлаштириш натижалари қайта кўриб чиқилмайди ва бекор қилинмайди» деган талаб ҳам бор эди. Агарки, судлар рия қилмаса ким бундай қонунга рия қилади? Зеро, бу Қонунни ҳеч ким бекор қилгани йўқ, ахир. Унда «Хато хусусийлаштирилган объектлар суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин»

деган банд ҳам йўқ... Ёки ишни кўрган судьяга ўзига маъқул келган қонунни қўллаб, номаъқулни рад этиш ҳуқуқи ҳам берилганми?

Мен мамлакатимиздаги минг-миглаб тадбиркорларнинг бири сифатида Юртбошимизнинг илм-фанга жиддий эътибор қаратаётганларини, олимларимизни ардоқлаб, улар учун қулай шароитлар яратиб бераётганларини қўллаб-қувватлайман. Агар қонуний асосда сотиб олган мулким мабодо Фанлар академияси учун зарур бўлган экан, мингдан-миг рози бўлиб уни қайтаришга ҳам тайёр эдим. Фақат мутасаддилар узоқ йиллик уринишларимиз, сарфлаган маблағларимиз эвазига унга тенг қийматда бошқа жой ажратиб беришлари ҳам мумкин эди. Лекин улар мендан тортиб олинган бинони бошқа ижарачиларга бериб, «тадбиркорлигинг ҳеч кимга керак эмас, бу ерда қонун эмас, судьянинг гапи гап» қабилда иш тутишди. Шундай кейин ушбу масалада суд давлат ёки Фанлар академиясининг эмас, аксинча яқка

бир шахсларнинг манфаатини ҳимоя қилган эканда, деган фикрларга бордим...

Шу ўринда, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 17 январдаги (судга даъво ариза киритилишидан 7 ой аввал) «Тадбиркорлик мақсадларида фойдаланиш учун Давлат мулк объектларини сотишни жадаллаштириш ва унинг тартиб-тамоийларини янада содда-лаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармоннинг 2-бандида «давлат органлари, шу жумладан назорат, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва судлар томонидан хусусийлаштириш натижаларини, шу жумладан, объектлар қийматини баҳолаш натижаларини қайта кўриб чиқиш ва бекор қилиш масалаларини ўртага қўйиш» таъкидланиши белгилаб қўйилганига ҳам И.Ражабов жаноблари кўз юмди.

Яна бир масала: бугунги туб ўзгаришлар даврида хорижий ҳамкорлар томонидан ҳам талай маблағ киритилган хусусий мулкни, тадбиркорнинг мулкни тортиб олиб, «тўрт томонинг қибла, кетавер» қабилда қабул қилинган суд қарори инвесторларда жуда кўп саволлар туғдириши ва бу ҳаракат улар учун тушунарсиз бўлиши мумкин.

Шу ўринда ҳамкорларим билан бирга мазкур бинони гаровга қўйиб, «Ипотека-банк»дан 2 миллиард 800 миллион сўм кредит олиб, хориждан ускуналар сотиб олганини айтмоқчиман. Судья эса...» Тадбиркорнинг таъкидлашича, у ушбу масалада Олий суд раисининг қабулида ҳам бўлган. Аммо...

– Аризамга қайтарилган

жавобни К.Комиловнинг ўзи ёзганга ўхшамайди, балки кичикроқ лавозимдаги техник ходимлар тайёрлаган бўлса керак. Акс ҳолда, Олий суд раиси жавобни ишловдан олдин уни бирров ўқиб чиққанида «2017 йил 21 декабрдаги аризага 2017 йил 15 март кун» – ариза ёзилмасидан уч ой аввал жавоб бериб бўлмаслигини пайқатган ва бу техник хатони тузатган бўларди...

Ҳа, чиндан ҳам айрим судьяларнинг ҳалигача тадбиркорларга ўғай муносабатда бўлиши, уларга жамиятнинг алоҳида бир тоифаси сифатида қарашли оқибатида юзага келаётган хатолар биз учун қимматга тушяпти. Оқибатда айрим тадбиркорлар қонун ва қарорларга ишонмай қўяяпти. Бундан ҳам ёмони маҳаллий тадбиркорлар билан ҳамкорликни йўлга қўяётган хорижлик тадбиркорларнинг ишончига путур етаяпти. Давлатимиз раҳбари ва ҳукуматимиз мамлакат иқтисодиётига инвесторлар, йирик сармоядорларни жалб этиш масаласини деярли ҳар кун кун тартибига қўяётган бир пайтда биргина судьянинг нотўғри ёки чуқур ўйлаб қўрилмай қабул қилган қарорини душманликка ҳам қийслаш мумкин. Бундай ҳолатлар эса ҳалигача ушбу тизимда соғлом қарашлар йўлига тўғаноқ бўлаётган, тили бошқа, дили бошқа, иш жараёнида қонунни эмас қайсидир бир идора манфаатини юқори қўйсам, мукофот оламан дегувчилар борлигини кўрсатмоқда.

Аммо халқимизда ҳақиқат эгилади, аммо синмайди, деган нақл бор. Ишончимиз комилки, Давлатимиз раҳбари талабларига зид иш тузатганлар фаолиятига эртами, кечми барибир ҳолис баҳо берилади.

ХУЛОСА ЎРНИДА: айни пайтда Олий суд томонидан бутунлай қайта кўрилаётган ва адолатли хулосалар чиқарилаётган минг-миглаб ишлар рўйхатига тадбиркор Асрорхон Маҳкамовнинг иши ҳам киритилишига умид қилиб қоламиз.

Бу гапни бежиз айтмаяпмиз. Кунни кеча Давлат активларини бошқариш агентлиги томонидан лойиҳалар порталига Ўзбекистон Республикасининг «Хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонуни лойиҳаси муҳокамага қўйилди. Лойиҳада эса «Давлат мулкни хусусийлаштириш натижалари қайта кўриб чиқилмайди ва бекор қилинмайди», дейилган.

Шунингдек, ҳужжатга хусусийлаштириш натижаларини, шу жумладан объектларнинг қийматини баҳолаш натижаларини қайта кўриб чиқиш ва бекор қилиш масалалари юзасидан давлат органлари, шу жумладан назорат, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва судлар томонидан ташаббус билан чиқиш хусусий мулкнинг дахлсизлигини бузиш сифатида баҳоланади ҳамда бундай ишлар кўриб чиқиш учун қабул қилинмайди», деган талаблар ҳам киритилибди...

Умид АРСЛОНБЕКОВ,
иқтисодий шарҳловчи

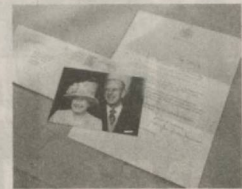
ОЛИМЛАР СУД

УНИНГ ОДИЛЛИГИ ҚОҒОЗЛАРДА...МИ?

Ёки тадбиркорнинг Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ундан тортиб олинган бино нега фанга ёки Ўзбекистон Фанлар академиясига эмас, бошқа бир ижарачи қўлига ўтиб қолганини аниқлаб, адолатли хулоса чиқаришига умид қилаётгани хусусида

Адолат дарахтни сугормоқ, зулм эса тиканга сув тўкмоқдир.

Жаалолидин Румий

Азизбекка қироличадан хат келди

Интернет тармоғи билан эришиш имкониятлар кўлами тобора ортиб бормоқда. Бунинг яққол исботини наманганлик ўқувчининг Буюк Британия қироличаси Елизавета II дан олган мактуби мисолида ҳам кўриш мумкин.

Азизбек Мирзахолов Наманган шаҳридаги 33-сонли умумтаълим мактабининг 11-синфида таҳсил олади. Ёш, изланувчан ўқувчи мактабдаги барча фанларни аъло баҳоларга ўқиши билан бирга инглиз тилини ҳам мукаммал ўзлаштиришга киришган. У ўзининг истиқболдаги режаларини Англиядаги олий таълим муассасалари билан боғлаган.

Қолаверса, унинг мазкур мамлакат тарихи, маданияти, Қироличанинг ўзига ҳос жиҳатлари қизиқтиради. Азизбек ҳозирга қадар жуда кўп машур инсонларнинг дастхатларини ҳам тўплашга муваффақ бўлган. Азизбек юборган мактубида ҳам Британия тарихига қизиқиши ҳамда Қироличанинг дастхатини олиши шараф эканини ёзган. Ёш, навқирон шу билан бирга ўзи яшайётган мамлакат тарихига қизиқиши бор ўзбекистонлик ўқувчининг мактуби Қироличанинг жавоби мактуби юборишига сабаб бўлган.

Мактубда Қиролича Елизавета II мактуб олганидан миннатдорлиги, яна шундай хатларни кутиб қолишини айтиб, алоҳида миннатдорлик билдирган. Дастхат ўрнида эса Қироличанинг шахсий сурати совға сифатида юборилган. Бу мактуб нафақат Азизбекни, балки унинг тенгдошларини, устозлари ва яқинларини ҳам руҳлантирди.

Оқилхон
ДАДАБОВЕВ, ЎЗА

ОБУНА – 2021!
«МИЛЛИЙ ТИКЛаниш»
ОБУНА 158
ИДЕКСИ 158
ГАЗЕТАСИГА ОБУНА БОШЛАНДИ!

Ўйларинг сўзларингга, сўзларинг феълингга, феълинг тақдирингга
нуқс этади. Гўзал ўйла, гўзал яша.

Жаолоиддин Румий

ёхуд Эрнест Хемингуэй ҳақида нималар маълум?

Тубан хулқ билан тўқнашиш

Нобель мукофоти лауреати Эрнест Хемингуэй собиқ шўролар мамлакатиде китоблари энг кўп таржима қилинган ва асарлари журналларда энг кўп чоп этилган хориж ёзувчиси эди. Европа мамлакатларида у «биринчи рақамли қалами ўткир ёзувчи» деган эпитетга сазовор бўлган.

Буюк адиб 1899 йил 21 июлда Америкада, Мичиган кўлининг жанубий-ғарбий соҳилида, Урта ғарбнинг маданий пойтахти — Чикагодан унчалик узоқ бўлмаган Оук-Парк шаҳарчасида туғилди. Эрнест оиладаги олти нафар фарзанднинг иккинчиси эди. Болани адабиётдан узоқ бўлган, ўзига тўқ ота-она тарбиялади: онаси — саҳнани тарк этган таниқли ижрочи Грейс Холл хоним ва отаси — ўз ҳаётини тиббиёт ва табиатшуносликка бағишлаган жаноб Кларенс Эдмонт Хемингуэй эди.

Холл хонимнинг ўзига хос аёл бўлгани таҳсинга лойиқ. У турмушга чиққунча Кўшма Штатларнинг кўплаб шаҳарларини жанангдор овози билан забт этган, аммо санъат соҳасидан саҳна ёруғига тоқат қилолмагани учун юз ўғирганди. Саҳнадан кетгандан сўнг Холл омадсизликларидан ўзидан бошқа ҳаммани айблади. Хемингуэининг тақлифи ва дил иззорини қабул қилиб, бу ғалати характерли аёл у билан бутун умр яшайди, умри ва вақтини фақат болалар тарбиясига бағишлади.

Хатто турмушга чиққандан кейин ҳам Грейс хоним ғалати ва кўнглига келган номаъқулликни қилаверди. Эрнест туғилганидан сўнг тўрт ёшигача онаси қиз кўришни истагани учун унга қизалоқлар кийимини кийдирди, сочиға лента тақди.

Ишдан бўш вақтларида шифокор-терапевт Кларенс ўғли билан саёҳатга, овга, айниқса, балиқ овига чиққани

якши кўрарди. Эрнест 3 ёшга кирганида ўзининг қармоғига эга бўлди. Кейинчалик табиат билан боғлиқ болалик хотиралари Хемингуэининг ҳикояларида ўз аксини топди.

Болалик йилларида Хем (ёзувчининг тахаллуси) мумтоз адабиётни бош кўтармай ўқиди ва ҳикоялар ёзди. Мактаб партасида ўтириб, Эрнест маҳаллий газетанда журналистликда ўзини синаб кўрди: у бўлиб ўтган воқеалар, концерт ва спорт мусобақалари ҳақида хабар ва мақолалар ёзди.

Эрнест Оук-Паркнинг маҳаллий мактабиде ўқиган бўлса ҳам ўзининг асарларида кўпроқ шимолий Мичиганни, 1916 йил ёзги таътилда борган хушманзара жойларни ёрқин тасвирлайди. Бу сафардан кейин Эрнестнинг ов ҳақидаги ҳикоялари дунёга келди.

Бўлажак адабиёт бўйича лауреат бошқа нарсалар билан бир қаторда, спорт билан мунтазам шуғулланарди: у футбол, сузиш ва боксни яхши кўрарди, шу билан бирга тақдир истеъдодли йигитга шафқатсиз ҳазил қиларди. Машгулотлардан бирида жароҳат олди, чап кўзи деярли кўрмай қолди, чап кулоғига шикаст етди. Шу сабабли келажакда у узоқ вақт ҳарбий хизматга қабул қилинмади.

Эрнест ёзувчи бўлишни хоҳларди, бироқ ота-онаси ҳам ўғлининг келажак ҳақида қайғурар, бошқа режалари бор эди. Кларенс ўз зурриятини отасининг изидан бориб, тиббиёт мактабини битиришни истади, онаси Грейс иккинчи Шуберт ёки Бетховени тарбиялашни хоҳларди, боласини ўзи истамаган мусиқа дарслари уммонига ташларди. Онасининг бу инжиқлиги Хемнинг ўқишига таъсир кўрсатмай қолмади, ҳар куни виолончелни ўрганиб, бутун бир йиллик мажбурий машгулотларни ўқитиб юборди. «У менда қобилият бор деб ўйлади ва менда ҳеч қандай иқтидор йўқ эди», деган эди кейинчалик кекса ёзувчи.

Эрнест ўрта мактабни тугатганидан кейин ота-онасига ҳуқуқ солмай, университетга ҳужжат топширмади, Канзас шаҳрининг «The Kansas City Star» газетасида журналистика санъати сирларини ўзлаштира бошлади.

Ишда полициячи муҳбир Хемингуэй тубан хулқ: номуссизлик, жиноятчилик ва аёлларнинг хиёнати каби ижтимоий ҳодисалар билан тўқнашди, у турли қамқоқналарга борди, ёнгин ва жиноят жойларида бўлди. Бу хавфли касб Эрнестга адабиётда ёрдам берди, ахир у доимо одамларнинг хулқ-атвори ва уларнинг назокатдан маҳрум кундалик гап-сўзларини кузатди.

Нобелга етаклаган «Чол ва денгиз»

1919 йилги урушда иштирок этганидан сўнг машхур ёзувчи Канадага кўчиб ўтди ва журналистикага қайтди. Унинг янги иш берувчиси истеъдодли ёш йигитга исталган мавзуда мақола ёзишга руҳлат берган «Toronto Star» газетаси бўлди. Бироқ муҳбирнинг ҳамма ёзганлари ҳам чоп этилмади.

Хемингуэй онаси билан келишмовчиликдан сўнг она шаҳри Оук-Паркдан кетди ва Чикагога йўл олди. Ёзувчи у ерда канадалик газетачилар билан ҳамкорликни давом эттирди ва параллел равишда «Co-operative Commonwealth» газетасида мақолаларини эълон қилиб борди.

Эрнест Хемингуэй 1921 йил уйланганидан сўнг, ўз орзусини амалга оширди — муҳаббат шаҳри Парижга кўчиб ўтди. Франция ҳақидаги хотиралари «Сенга ҳамроҳ байрам» хотира китобиде ўз аксини топган.

Парижда у Сена дарёси яқинида жойлашган «Шекспир ва компания» китоб дўконининг номдор эгаси Силвия Бич билан танишди. Бу аёл адабий давраларда катта таъсир кучига эга эди, айнан у АҚШда цензура чоп этишни тақиқлаган Жеймс Жойнинг можароларга сабаб бўлган «Улисс» романини эълон қилган эди.

Яна Хемингуэй ўзидан ақллироқ ва тажрибалироқ бўлган, бутун умр уни ўзининг шоғирди ҳисоблаган ёзувчи Гертруда Стайн билан дўстлашди. Бу ғалати аёл журналистлар ижодига менсимайроқ қарарди, Эрнестга кўпроқ адабий фаолият билан шуғулланишини маслаҳат берарди.

Қалам устасига шон-шуҳрат 1926 йилнинг кузиде «Иўқотилган авлод» ҳақидаги «Фиеста» романи эълон қилингандан кейин келди. Асар бош қаҳрамони Жейк Барнс Хемингуэининг тимсоли бўлиб, ватан учун жанг қилади. Унинг урушда олган жиддий жароҳати ҳаётга ва аёлларга бўлган муносабатини ўзгартиради. Шунинг учун унинг Брет Эшлига бўлган муҳаббати мавҳум тус олади, Жейк эса қалб жароҳатига давони ароқдан излайди.

Хемингуэй 1929 йилда ўзининг ўлмас романи «Алвидо, қуролни ёзди, бу асар ҳозирги кунгача кўплаб давлатларда мактаб ва олий ўқув юрталарида ўрганиш учун дарсликларининг мажбурий рўйхатига киритилган.

1933 йилда ёзувчи «Ғолибга байроқ берилмайди» қисқа ҳикоялар тўпламини ёзди, 1936 йилда эса «Esquire» журналинде ёввойи табиат бўйлаб саёҳат қилиб, ҳаёт маъносини излаган, ёзувчи Гарри Смит ҳақида ҳикоя қилувчи машхур «Килиманжаро қорлари» асарини эълон қилди.

1949 йилда Эрнест кўёшли Кубага кўчиб ўтди ва ижодини давом эттирди. 1952 йилда

норни дунёга келтирди.

Францияда Эрнест ресторанларга тез-тез бориб турарди, дўстлари даврасида кофе ичишдан завқ оларди. Унинг танишлари орасида ўзига юқори баҳо берадиган оқсуяк аёл Дафн Твисден бор эди. Кишини ғашини келтирадиган хулқ-атвориға қарамай, Дафн эркаклар эътиборини тортарди, Эрнест ҳам унга беъэтибор эмасди. Бироқ,

рассом сифатида Эрнестнинг асарларига иллюстрациялар чизиб берарди. Етти йилда улар бир-бирига мингга яқин ишқий мактублар юборишди. Уларнинг ёши орасидаги фарқ катта эди, бунинг устига, Эрнестнинг рафиқаси бор эди. Адриана граф фон Рексга турмушга чиқди. Бироқ 1953 йилда ўз жонига қасд қилди. У бир умр Хемингуэининг муҳаббатини дилда сақлади.

Адриана билан Эрнестнинг ораларидаги муносабатдан Мэри хабардор эди, бироқ у бунга аёлларга хос ақл билан ёндашди, чунки у эрининг қалбидеги оташни ҳеч нарса билан ўчириб бўлмастлигини биларди.

Ўлишни хоҳлаган даҳо

Тақдир Эрнестни узлуқсиз иродасини синади: у беш марта автоҳалокатни ва етти марта оғир фалокатни бошидан кечирди, жароҳат ва синишлардан, мия чайқалишидан даволанди. Боз устига, «Сибирь яраси», тери раки ва безгак касали билан оғриди.

Ўлимидан аввал Эрнест қон босими ва қандли диабетдан азият чекди, бироқ даволаш учун руҳий касалликлар диспансерига ётқизилди. Ёзувчининг соғлиғи кундан-кун ёмонлашиб борди, востос касалига йўлиқди. Унга Федерал қидирув бюросининг хушёр агентлари уни изма-из таъқиб қилаётгандай, у яшай-диган ҳар бир хонага эшитиш мосламалари ўрнатилгандай туюларди. Бу фикрлар Хемингуэини ақлдан оздирди.

Клиника шифокорлари ёзувчини «анъанавий услуб» электр терапия услубида даволашди. 13-сеансдан сўнг психотерапевтлар уни ёшиздан маҳрум қилишди, чунки электрошокдан кейин унинг ёрқин хотиралари ўчиб кетганди.

Даволаш ёрдам бермади, Эрнест чуқур руҳий тушунликка тушди, миясига каттик ёпишиб олган ўз жонига қасд қилиш фикрини чиқариб ташлолмади. 1961 йил 2 июлда шифохонадан қайтган Эрнест ўзини отиб қўйди.

Ажабтовур далиллар

Бир куни Эрнест ўртоқлари билан энг қисқа ва таъсирли асар ёзиши ҳақида баҳслашиб қолди. Адабиёт даҳоси қоғозга олтига сўз ёзиб, ютишга муваффақ бўлди. Унинг оммалашган энг қисқа асари: «Болалар пойбозли сотилади: кийилмаган».

Эрнест оммавий чиқишлардан қаттиқ кўрқарди, айниқса дастхат беришни худаям ёмон кўрарди. Битта ўжар мухлис, ёзувчининг эсдаликка имзосини олиш учун 3 ой уни пойлаб қурди. Натижада Хемингуэй таслим бўлди ва қуйдаги сўзларни ёзиб берди: «Виктору Хиллга, «Йўқ» деган жавобни тушунмайдиган ҳақиқий қанжикнинг боласига».

Эрнестга турмушга чиққунга қадар Мэри Уэлшининг эри, у билан ажрашишга розилик бермаётган эди. Бундан жаҳли қилқан Хемингуэй унинг суратини ҳожатхонага қўйиб қуролдан унга қарата ота бошлади. Натижада унинг бу телбаомиз қилги қиммат меҳмонхонанинг 4 та хонасини сув босишига сабаб бўлди.

Кутинг!

Ўзбекистоннинг Навосибирскдаги Бош консули Юсуп Қобулжонов ташаббуси билан ўтказилган «Ўзбек тили байрами» нега россияликлар тилидан тушмаяпти?

ДИПЛОМАТНИНГ УСТИДАН ТУШГАН ШИКОЯТ ТАСДИҚЛАНДИ. АММО...

Келгуси сонларда

Yaxshi va ёмон хулқнинг ҳаммаси шароит, тарбия, одатланиш натижасида вуждга келади. Yaxshi хулққа ҳам одат туйфайли эришилади. Абу Аал ибн Сино

ВАТАНИМИЗ БАЙРОҒИ - ФАХРИМИЗ, ҒУРУРИМИЗ!

Хусусан, Гулистон шаҳридаги Ҳалима Худойбердиева номидаги она тили ва адабиёт фанларини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаб-интернатда ўтган «Ватанимиз байроғи - фахримиз, ғуруримиз!» номли маънавий-маърифий тадбирда таниқли ёзувчи ва шоирлар, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси фалолари, санъаткорлар, рассомлар иштирок этиб, байроғимизнинг ёш

авлод қалбида ватанпарварлик туйғуларини мустаҳкамлашдаги беқиёс аҳамияти ҳақида сўз юритдилар. Ҳалима Худойбердиева номидаги Ижод мактаби директори, таниқли шоир Муҳаммад Исмоил эътироф этганидек, Ўзбекистон байроғи миллатимизнинг ғурури, ори, номуси ва ифтихоридир. Халқимизнинг Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди, Заҳириддин Муҳаммад Бобур сингари буюк фарзандлари ҳам

доим ўз қўлларида ватан байроғи учун жонларини беришга тайёр турганлар, - дейди Муҳаммад Исмоил. Бугунги тинчлик замонида эса байроғимиз илм-маърифат ялови ҳам бўлиб қолди. Америкада бўлганимда, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биноси пештоқида Ватанимиз байроғи ҳилпираб турганини кўриб, ич-ичимдан фахрланганман. Ҳар бир ўзбек қайси юрtdа бўлмасин, байроғимизга

кўзи тушса ғурурланади. Кечагина халқимизнинг ардоқли фарзанди, боксчимиз Шоҳжаҳон Эргашев навбатдаги беллашувда ғолиб бўлиб, юртимиз байроғини кўкларга кўтарди. Бу ҳам барчамизга фахр-ифтихор туйғусини беради. Тадбирда ижод мактаби ўқувчилари Ўзбекистон халқ шоири Ҳалима Худойбердиеванинг "Юрт байроғи" номли шеърини юксак маҳорат билан ўқишгандан таъсирланган меҳмонлар беихтиёр

уларга жўр бўлишди. Фаол ўқувчилар - Зулхаё Мингбоева, Хонзодабегим Сатчимиз Шоҳжаҳон Эргашев, Отабек Бурҳонов, Иброҳим Турсунбоевлар байроғимизни мадҳ этувчи шеърларни ёддан ўқиб, кечага кўтаринки руҳ бағишлашди. **Моҳидил ЗИЯЕВА, Ҳалима Худойбердиева номидаги Ижод мактаби ўқитувчиси, Халқ таълими аълочиси.**

Юлдуз

Дўстимни чақирсам, Қарамай кетди - Бир дарахт ёнимда чайқалди нотинч. Товушим кўкдаги юлдузга етди, Қонимда уйғонди энг сўнгги илинж.

Дардимни айтсайдим, дегандим, бироқ Дўстимни чақирсам, қарамай кетди. Мен уйга қайтдим, ёндирдим чироқ, Дунё сокин эди, Дунё тинч эди.

Чироққа термилиб ўйларга ботсам, Қошимга ғамларнинг барчаси қайтди. Чироқни ўчирмай ухламай ётсам, Чироғим юлдузнинг сўзини айтди...

Бахтисизлик

Уйга қайтди ярим кечада, Ёнар эди даҳлизда чироқ. Ухлар эди хотини... Бироқ, Эркак алам туйди ичида.

Кейин бориб қозонга боқди, Бўм-бўш эди совуқ қозон ҳам. Катта уйда чироқни ёқди, Аммо туйди ичида алам.

Сўнг эшикни секин очди-ю, Малҳам излаб ноаларига, Узоқ боқиб турди хотиржам Ухлаб ётган болаларига.

Уйга қайтди ярим кечада, Ухлар эди хотини бироқ, У тонггача ухлолмай ётди, Тонгга қадар ўчмади чироқ.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Бухоро вилояти кенгаши жамоаси партия вилоят кенгаши собиқ раҳбари, партия фаоли, серқирра ижодкор, моҳир журналист, аjoyиб шоир «Бухоро оқшоми» газетаси бош муҳаррири

МАННОН ОТАБОЙ (ТЎХТАЕВ)нинг бевақт вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади. Оғир жудолик кунларида барча яқинларига сабр тилайди!

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Сурхондарё вилояти кенгаши халқ депутатлари Сурхондарё вилоят Кенгаши депутати Нодирова Раъно Қиличевнага осани

НОРХОЛ БОЛТАЕВнинг вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва барча яқинларига ҳамдардлик билдиради.

Эълон

Давлат чегараси ва транспортдаги давлат ветеринария назорати бошқармаси Наманган чегара ветеринария пунктига қарашли форма №2 № 000982, 000983, 000984; 5В № 0001053, 0001054, 0001055, 0001056; 5Д 01-001271, 001272, 001273, 001274; 5Е № 09-000235 рақамли ветеринария гувоҳнамалари ва сертификатлари йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

«Moderna» вакцинасининг нархи маълум қилинди

АҚШнинг «Moderna» фармацевтик компанияси раҳбари Стефан Бансел «Welt am Sonntag» нашрига берган интервьюсида компания томонидан сотувга тайёрланаётган вакцинанинг бир доза нархи 25 доллардан 37 долларга бўлишини маълум қилди. «Moderna» раҳбарининг сўзларига кўра, компания Европа Иттифоқига вакцина етказиш бўйича келишув тузиш арафасида, дейилади «РИА Новости» хабарига.

«Оғир аҳволдаги беморларда корона-вирусни даволаш соғлиқни сақлаш тизимига қанча пулга тушишини ҳисобга олсак, бу адолатли нархдир», деган Бансел. Вакцина нархи буюртма ҳажмига кўра ўзгаради. Банселнинг таъкидлашича, компания йил охиригача 20 млн. доза вакцина ишлаб чиқармоқчи. Маълумот ўрнида, 16 ноябрда вакцинанинг 30 минг киши иштирокидаги учинчи босқич синови 94,5 фоизлик самарадорлик кўрсатган эди.

ELCHISI

Ўзимизникиларда қолди

Данғара туманидаги 38-умумий ўрта таълим мактаби спорт залида партия туман кенгаши ташаббуси билан волейбол бўйича қизлар ўртасида мусобақа ўтказилди. Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси соврини учун ташкил этилган мусобақада бир неча гуруҳлар ўзара беллашдилар. Энг қувонарлиси, мусобақада «Миллий тикланиш» жамоаси қизлари ҳам

иштирок этиб, ғолибликни қўлга киритдилар. Мусобақа якунида туман партия кенгаши ижрочи котиби Махлиёхон Ашурова, халқ депутатлари Данғара тумани кенгашидаги депутатлик гуруҳимиз аъзоси Иқролжон Ўразалиевлар ғолиб ва совриндор жамоаларга диплом ҳамда қимматбаҳо совғалар топширишди. **Фаргона вилояти кенгаши Ахборот хизмати**

Ит зоти	Ташкент (қонрақ)	Дўст-ёр	Шал	Афғон чевуки			
Ҳинд, нилбун	Ўзбек кўрпак, шавшар	Адабий тур инча	Ғарз, тўзон	Ра қизи (юнон меъ.)	Энг юш	Шал (АҚШ)	Афғон чевуки
Куршон биринчи турки	... Рустамов (қонрақ)	Туман (Жиззах)	У... нгги бос!	Овқат (болалар тили)	Няо... (шкар)	... Утар (ўзбек шокри)	
Дун қилди	Ақора машҳур туман	Англик диворин уюли	Шамбат ситлоқи	Евасий ўт	Ташкент (қонрақ)	Заман Арентис ду Насименту	
Исонин хотин	Хосил, барақа	Биллақа суе ташиш ало-боби	Силлик, буз	Табий... дан ала	Рини алоқ	Учрашу, суқбат	
Бун	Келин, қилиқ, терги	Кулур... боби	Фанат	Давлат... берин	Ота-сина	Ришад, ту-балиқ	
... иш	Яраш... (актриса)	Тантал қизи (юнон меъ.)	Эрон	Биллақа суе ташиш ало-боби	Ердан қурса...	Мана...	
Зимдан қуватиш	Автомобил ру...	Минерал тур...					

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:
Алишер ҚОДИРОВ – кенгаш раиси,
Акмал САИДОВ, Абдулазиз АККУЛОВ, Аброр ПЎЛАТОВ, Амриддин БЕРДИМУРОДОВ, Бахтиёр САЙФУЛЛАЕВ, Илхом АБДУЛЛАЕВ, Минхожиддин МИРЗО, Нодир МУХТОРОВ, Отабек ЖИЯНБОВЕВ, Озодбек НАЗАРБЕКОВ, Ортикали КОЗОҚОВ, Феруза МУҲАМЕДЖАНОВА, Хуриш ДЎСТМУХАММАД, Шерзодхон ҚУДРАТХЎЖАЕВ, Шавкат ШАРИПОВ, Шухратжон АХУНДЖАНОВ.

Бош муҳаррир:
Миродил АБДУРАҲМОНОВ

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Газета тахририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Муаллифлар фикри тахририят нуктаи назаридан фарқ қилиши мумкин.

Тахририятга келган хатлар доимий эътиборимизда бўлиб, улар муаллифларига қайтарилмайди.

Навбатчи муҳаррир:
Равшан МАХМУДОВ
Навбатчи:
Вилоятхон ШОДИЕВА
Дизайн:
Маъмуржон КУДРАТОВ

Электрон почта:
mtiklanish@bk.ru / mtiklanish@mail.ru

Газета «SHARQ» нашриёти-магбаа акциядорлик компаниясида чоп этилди.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Маtbуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган. Газета ҳафтаини чоршанба куни чиқади.

Адади – 2844.
Газетанинг баҳоси келишилган нарҳда.
Қоғоз бичими: 350x587. **Ҳажми:** 4 босма табоқ
Буюртма – 1126
Босишга топшириш вақти 21.00.
Топширилди 3:50

ISSN 2010-7714
123456